

S P R A W O Z D A N I E

**z realizacji Strategii Rozwiązywania
Problemów Społecznych
w Gminie Miasto Świdnica na lata 2019-2025**

w 2021 roku

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych w Gminie Miasto Świdnica na lata 2019-2025 została przyjęta uchwałą nr VIII/67/19 Rady Miejskiej w Świdnicy z dnia 31 maja 2019 r., na podstawie ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej. Jest dokumentem, który ustala główne kierunki polityki społecznej w naszym Mieście na kolejnych 7 lat. Wyznacza cele strategiczne, operacyjne i działania, które mają minimalizować skutki negatywnych zjawisk występujących na obszarze Miasta i przyczynić się do rozwiązania problemów społecznych. Stanowi podstawę do realizacji działań rozwojowych w obszarze pomocy społecznej i realizacji programów zawierających bardziej szczegółowe zadania, służące poprawie jakości życia w węższych sferach naszej społeczności. Opiera się na przeprowadzonej przez Miasto diagnozie najważniejszych obszarów problemowych w zakresie spraw społecznych. W pracach nad dokumentem aktywnie uczestniczyli przedstawiciele instytucji publicznych oraz społeczność lokalna. Zebrane informacje stanowiły punkt wyjścia dla konstrukcji celów i działań niezbędnych do ich realizacji. Działania naprawcze usystematyzowano w trzech obszarach:

- wsparcie dla rodzin i wzmocnienie systemu edukacji,
- aktywna polityka senioralna i włączenie społeczne grup defaworyzowanych,
- podniesienie poziomu i jakości życia mieszkańców.

Na lidera i koordynatora działań związanych z realizacją Strategii wyznaczono Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej, którego głównym partnerem jest Wydział Polityki Społecznej i Spraw Socjalnych Urzędu Miejskiego w Świdnicy. W procesie wdrażania Strategii uczestniczą pozostałe wydziały oraz jednostki organizacyjne Urzędu Miejskiego w Świdnicy, instytucje publiczne funkcjonujące na terenie miasta, mieszkańcy oraz partnerzy społeczno-gospodarczy, w tym organizacje pozarządowe.

Proces monitorowania Strategii polega na systematycznym obserwowaniu zachodzących zmian oraz opracowywaniu informacji i danych zebranych od wszystkich podmiotów zaangażowanych w realizację działań strategicznych. Weryfikacji podlegają również wartości kluczowych wskaźników monitoringu zdefiniowane dla poszczególnych celów strategicznych. Informacja na temat realizacji Strategii sporządzana jest w formie rocznych sprawozdań przedkładanych Radzie Miejskiej w Świdnicy i ewentualnych propozycji zmian przyjętych kierunków działania, w przypadku zaistnienia zmian społecznych i regulacji prawnych, które mogą mieć istotne znaczenie dla realizacji przyjętych w Strategii celów. Dane do sporządzenia poniższego sprawozdania zostały pozyskane od poszczególnych podmiotów, w zakresie realizowanych przez nie zadań.

Cel strategiczny 1. Wsparcie dla rodzin oraz wzmocnienie systemu edukacji

Cel operacyjny 1.1. Rozwój opieki nad dziećmi do lat 3

1.1.1. Rozwój usług opieki nad dziećmi do lat 3

Urząd Miejski prowadzi dwa Żłobki Miejskie, które dysponują łącznie 200 miejscami. Placówki zapewniają opiekę dzieciom zamieszkałym na terenie Miasta, których opiekunowie pracują zawodowo. Czas oczekiwania na miejsce w żłobku wynosi od 1 miesiąca do roku. Nabór podstawowy przeprowadzany jest raz w roku, później odbywa się nabór uzupełniający w przypadku rezygnacji z opieki placówki. Od razu zostaje przyjęte następne dziecko z listy rezerwowej.

W Mieście funkcjonuje 9 niepublicznych żłobków i klubów dziecięcych, które łącznie zapewniają 156 miejsc. W rejestrze, dostępnym na stronie internetowej Urzędu Miejskiego w Świdnicy, widnieje 5 niepublicznych żłobków i 4 kluby dziecięce:

- Niepubliczny Żłobek „Bajkowy Domek”, Al. Niepodległości 14,
- Niepubliczny Żłobek „Frajda”, ul. Galla Anonima 3,
- Niepubliczny Żłobek Europejska Akademia Dziecka w Świdnicy, ul. Wojska Polskiego 4,
- Niepubliczny Żłobek Językowy „Calineczka II”, ul. Siostrzana 15-17,
- Żłobek „Magiczna Chatka”, ul. Tadeusza Kościuszki 28,
- Niepubliczny Klub Malucha „Bobas”, ul. Walerego Wróblewskiego 4B,
- Klub Malucha „Mysiolandia”, ul. Walerego Wróblewskiego 10,
- Klub Malucha „Mysiolandia 2”, ul. Księcia Bolka Świdnickiego 24/1,
- Klub Dziecięcy „Dzieciaki do dzieła!”, ul. Karola Szymanowskiego 13.

źródło: Wydział Polityki Społecznej i Spraw Socjalnych Urzędu Miejskiego

1.1.2. Wsparcie dla rodzin korzystających z niepublicznych placówek opieki

Powiatowy Urząd Pracy rodzicom korzystającym z niepublicznych placówek refunduje koszty opieki nad dzieckiem do lat 6, w celu umożliwienia utrzymania się lub powrotu na rynek pracy. W 2021 r. z tej formy wsparcia skorzystało 7 osób, wychowujących dzieci w wieku do 3 lat.

źródło: Powiatowy Urząd Pracy

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w ramach systemu wsparcia finansowego dla rodzin, w tym korzystających z niepublicznych placówek opieki:

➤ wypłacał świadczenie wychowawcze na podstawie programu „Rodzina 500+”

Celem programu jest częściowe pokrycie wydatków związanych z wychowywaniem dziecka, w tym z opieką nad nim i zaspokojeniem jego potrzeb życiowych. Przysługuje matce lub ojcu, jeżeli dziecko wspólnie zamieszkuje i pozostaje na jego utrzymaniu, opiekunowi faktycznemu dziecka, opiekunowi prawnemu dziecka lub dyrektorowi domu pomocy społecznej. Świadczenie wychowawcze przysługuje na każde dziecko do ukończenia 18 roku życia, bez względu na dochód osiągniany przez rodzinę. W 2021 r. świadczeniami objętych było 5.860 rodzin, 8.662 dzieci;

➤ realizował dożywianie, poprzez finansowanie posiłków w ramach wieloletniego programu rządowego „Posiłek w szkole i w domu”

Nieodpłatne dożywianie przyznawane jest osobom i rodzinom, których dochód na osobę w rodzinie nie przekracza 200% kryterium dochodowego. W 2021 r. programem objętych było 69 dzieci do czasu rozpoczęcia nauki w szkole podstawowej.

źródło: Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej

Cel operacyjny 1.2. Aktywizacja potencjału lokalnego systemu edukacji

1.2.1. Rozwój oferty zajęć pozalekcyjnych skierowanych do dzieci, w tym z rodzin zagrożonych wykluczeniem

Dla dzieci o specjalnych potrzebach edukacyjnych, wymagających pomocy pedagogicznej w formie specjalnego programu nauczania, metod nauczania dostosowanych do ich potrzeb, ograniczeń i możliwości, organizowane jest nauczanie w ramach wczesnego wspomagania oraz oddziałów integracyjnych i specjalnych. Dzieci i młodzież obejmowane są

specjalnymi rozwiązaniami organizacyjnymi, uczą się w oparciu o dostosowany do ich możliwości materiał nauczania oraz oceniane są według indywidualnego systemu oceniania.

Gmina Miasto Świdnica zapewnia dzieciom o specjalnych potrzebach edukacyjnych kształcenie w ramach:

- nauczania przedszkolnego:
 - 4 oddziały integracyjne, 22 dzieci objętych kształceniem integracyjnym,
 - 2 oddziały specjalne, 22 dzieci objętych kształceniem specjalnym,
 - 5 dzieci objętych wczesnym wspomaganie;
- nauczania w szkole podstawowej:
 - 24 klasy integracyjne, 431 uczniów objętych kształceniem integracyjnym,
 - 42 uczniów objętych nauczaniem indywidualnym.

źródło: Wydział Edukacji Urzędu Miejskiego

Starostwo Powiatowe zapewnia niepełnosprawnym dzieciom:

- wczesne wspomaganie rozwoju dziecka, 215 dzieci;
- kształcenie specjalne, 199 uczniów, w tym:
 - w ramach 4 oddziałów w Szkole Podstawowej Specjalnej Nr 7, 145 uczniów,
 - w ramach 3 oddziałów w Branżowej Szkole I Stopnia, 24 uczniów,
 - w ramach 4 oddziałów w Szkole Specjalnej Przystosowanej do Pracy, 30 uczniów;
- wsparcie psychologiczno-pedagogiczne w Zespole Poradni Psychologiczno-Pedagogicznych w Świdnicy, 4.280 osób;
- wsparcie w ramach Rządowego Programu „Za życiem” Priorytet II zadanie 2.4. Utworzenie ośrodków korekcyjno-rehabilitacyjno-opiekuńczych ze szczególnym uwzględnieniem wczesnego wspomagania rozwoju dzieci od momentu wykrycia niepełnosprawności lub zagrożenia niepełnosprawnością, 302 osoby.

źródło: Starostwo Powiatowe

Wsparcie w zakresie pomocy w opiece i wychowaniu dzieci z rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych zapewniają placówki wsparcia dziennego. Ich podstawowym zadaniem jest współdziałanie w procesie wychowywania wraz z rodziną oraz szkołą. Dzieci objęte są opieką wychowawcy, socjoterapeuty i innych specjalistów, którzy zapewniają podopiecznym wsparcie w pokonywaniu trudności szkolnych, w kryzysach rówieśniczych i osobistych, organizują czas wolny proponując pozalekcyjne zajęcia o różnym charakterze. Zajęcia prowadzone są w dni robocze w godzinach popołudniowych oraz w okresie wakacyjnym. Na zlecenie Gminy Miasta Świdnicy zadanie pn. „Prowadzenie placówek wsparcia dziennego z programem socjoterapeutycznym dla dzieci i młodzieży”, z przeznaczeniem dla 150 dzieci i młodzieży, realizowały 3 organizacje pozarządowe, w ramach placówek:

- Caritas Diecezji Świdnickiej – Placówka Wsparcia Dziennego, dla 30 uczestników;
- Stowarzyszenie Przyjaciół Dzieci Chorych „Serce” – Europejskie Centrum Przyjaźni Dziecięcej-Placówka Wsparcia Dziennego, dla 60 uczestników;
- Fundacja Pomocy Biednym Dzieciom „Ut Unum Sint” – Placówka Wsparcia Dziennego Świetlica Profilaktyczno-Wychowawcza „Oratorium”, dla 60 uczestników.

Pobyt dziecka w placówce jest bezpłatny. Przyjęcie odbywa się według procedury weryfikacji dzieci deklarujących zamiar uczęszczania do placówek wsparcia dziennego dotowanych przez Gminę Miasto Świdnica. W pierwszej kolejności placówka przekazuje do Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej informację o rodzinie, która zgłosiła dziecko do placówki, wraz z przedstawieniem sytuacji rodziny uzasadniającej konieczność udzielenia tego rodzaju wsparcia. Pracownik socjalny przeprowadza wywiad środowiskowy w rodzinie, by ustalić, czy rodzinie powinna być udzielona pomoc w opiece i wychowaniu dziecka. Wniosek

pracownika socjalnego o podjęcie pracy z rodziną w formie pomocy w opiece i wychowaniu dziecka zatwierdza Dyrektor Ośrodka.

Urząd Miejski dodatkowo zlecił realizację zajęć pozalekcyjnych dla dzieci i młodzieży:

- Strefa Zabawy dla Dzieci, zrealizowana na Rynku z okazji Dnia Dziecka;
 - Blok Strefy Zabawy dla Dzieci, realizowany podczas Festiwalu Teatru Otwartego – miejsce integracji dzieci z różnych środowisk, proponujące zdrowe modele spędzania czasu wolnego;
 - Warsztaty dla dzieci i młodzieży, w szczególności ze świdnickich świetlic socjoterapeutycznych, dla rodziców i bibliotekarzy świdnickich szkół podstawowych – w celu pokazania możliwości spędzania czasu wolnego, jako alternatywy dla destrukcyjnych zachowań, przede wszystkim w środowisku zagrożonym negatywnymi skutkami spożywania alkoholu;
 - Warsztaty dla dzieci i młodzieży objętych opieką świdnickich świetlic socjoterapeutycznych, z zakresu:
 - fotografii analogowej i cyfrowej „Atelier fotografa od XIX do XXI wieku”,
 - ćwiczenia umiejętności manualnych i cierpliwości podczas ich tworzenia „Tworzenie Świdnickich Szopek Bożonarodzeniowych”;
 - Zajęcia profilaktyczno-edukacyjne dla dzieci w okresie przerwy wakacyjnej, realizowane przez Fundację Ładne Historie:
 - warsztaty sportowo-edukacyjne: rowerowe, deskorolkowe, pumtrack,
 - warsztaty teatralne,
 - tematyczne zajęcia animacyjno-edukacyjne, odbywające się na różnych świdnickich podwórkach: prawa dziecka, prawo do różnienia się od innych, prawo do wyrażania emocji, prawo do edukacji, prawo do życia bez przemocy;
- źródło: Wydział Polityki Społecznej i Spraw Socjalnych Urzędu Miejskiego

- „Muzeum uczy i bawi” realizowane dla rodzin z dziećmi w każdą wakacyjną sobotę, w ramach „Festiwalu wrażeń” – kupiecka podróż dawnym szlakiem handlowym, pokazująca m.in. jak i gdzie podróżowano, czym handlowano, do czego służyła stopa i dlaczego łokieć łokciowi był nierówny, z udziałem postaci: waźnika, aptekarza, piekarza, garniarza;
 - Jarmark Bożonarodzeniowy i Świdnicka Kolęda – konkursy, wystawy, występy artystyczne dla dzieci, młodzieży i dorosłych.
- źródło: Wydział Promocji Urzędu Miejskiego

W 2021 r. 10 dzieci w wieku od 7 do 15 lat z 8 najuboższych rodzin będących pod opieką Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej otrzymało karty kolonijne, uprawniające do skorzystania z nieodpłatnego wypoczynku letniego, realizowanego na zlecenie Kuratorium Oświaty we Wrocławiu. Wypoczynek został zorganizowany w Ośrodku Wypoczynkowym Bursztyn w nadmorskiej miejscowości Międzywodzie.

źródło: Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej

Miejską placówką wychowania pozaszkolnego jest Młodzieżowy Dom Kultury, w której w sposób twórczy dzieci i młodzież mogą spędzać czas wolny, realizując program dydaktyczno-wychowawczy placówki, w ramach:

- stałych zajęć prowadzonych w trybie roku szkolnego, o profilu artystycznym, technicznym i sportowym, 661 uczestników:
 - zajęcia plastyczne – malarstwo, grafika, ceramika, formy dekoracyjne, techniki różne, 162 uczestników,
 - zajęcia muzyczne – wokalne, nauka gry na instrumentach, zespoły muzyczne z elementami tańca dla najmłodszych, 173 uczestników,
 - zajęcia informatyczne – robotyka, 65 uczestników,

- zajęcia techniczne – modelarstwo, formy dekoracyjne i użytkowe z elementami rękodzieła, 86 uczestników,
 - zajęcia sportowe – szachy, 106 uczestników,
 - zajęcia animacyjne – teatralne, 69 uczestników;
 - imprez rozwijających zainteresowania i uzdolnienia dzieci i młodzieży, w tym m.in.:
 - koncerty: Muzyczny upominek z okazji Dnia Kobiet, Przegląd Piosenki i Pieśni Patriotycznej,
 - wycieczki, wyjazdy, rajdy: narty biegowe, rajdy piesze, marsz na orientację, biegi,
 - prezentacje artystyczne: Dzień Talentów, Życzenia Wielkanocne, Katyń pamiętamy,
 - wernisaż wystawy: Turystyczne śnieżne kule, turystyczne drewniaczki Geocasching, Banknoty i monety z moich podróży, Magnesy turystyczne,
 - udział w mistrzostwach i turniejach szachowych,
 - konkursy: recytatorski, krajoznawczy, piosenki, plastyczne, keyboardowy.
- źródło: Młodzieżowy Dom Kultury

Świdnicki Ośrodek Kultury organizuje dla dzieci i młodzieży formy spędzania czasu wolnego związane z edukacją kulturalną i wychowaniem przez sztukę, w ramach:

- zajęć rozwijających zainteresowania i uzdolnienia:
 - Dziecięcy Zespół Taneczny „Mała Świdnica”, 60 uczestników,
 - Zespół Tańca Narodowego i Estradowego „Krağ”, 40 uczestników,
 - Dziecięcy Zespół Taneczny „Mały Jubilat”, 55 uczestników,
 - Zespół Pieśni i Tańca „Jubilat”, 40 uczestników,
 - Mażoretki Prima, 75 uczestników,
 - Alchemia teatralna (grupa młodych), 28 uczestników;
 - artystyczne projekty, m.in.:
 - Świdnickie Recenzje Muzyczne – projekt umożliwiający fanom muzyki wpływ na repertuar koncertowy Świdnickiego Ośrodka Kultury, poprzez składanie recenzji, także w formie autorskich recenzji płytowych, 35 uczestników,
 - całoroczne konkursy poetyckie w ramach Turnieju Jednego Wiersza, 12 uczestników,
 - Czas na teatr – cykl warsztatów maski teatralnej, 30 uczestników,
 - Alchemia teatralna – przedsięwzięcie edukacyjno-teatralne mające integrować przedstawicieli różnych grup wiekowych, od młodzieży po seniorów, w ramach wspólnych warsztatów i pokazów – 193 uczestników,
 - Familijne Warsztaty Plastyczne dla całych rodzin, 20 uczestników.
- źródło: Świdnicki Ośrodek Kultury

Miejska Biblioteka Publiczna realizując zadania statutowe organizuje dodatkowe zajęcia pozalekcyjne dla dzieci i młodzieży, rozwijające ich zainteresowania i uzdolnienia, m.in.:

- zajęcia otwarte:
- BIBLIOeko – zabawy na Świętojańskim Ekopikniku, 100 uczestników,
- warsztaty „Góry literatury”, 50 uczestników,
- Rodzinne warsztaty Św. Mikołaja, 25 uczestników,
- zajęcia czytelnicze Bajeczne Podróże, 18 uczestników;
- warsztaty: pisarskie, Odetchnij z książką;
- wystawy.

źródło: Miejska Biblioteka Publiczna

1.2.2. Wzmocnienie szkolnictwa zawodowego i dostosowanie go do potrzeb rynku pracy

Świdnickie szkoły podstawowe realizowały dla uczniów przygotowujących się do wyboru dalszej ścieżki edukacyjnej i zawodowej zajęcia promujące szkolnictwo zawodowe,

których celem jest motywowanie do nauki i podjęcie przemyślanych decyzji, zgodnych z preferencjami i predyspozycjami zawodowymi uczniów oraz odpowiadających potrzebom rynku pracy:

- zajęcia przedmiotowe z doradztwa zawodowego w klasach VII-VIII,
- wycieczki zawodoznawcze oraz wizyty online do zakładów pracy m.in.: Krause, Elektrolux, Panas, Cloos, AAM, Sonel, AMS, ZUPBADURA, 53 uczniów,
- wyjścia do szkół zawodowych ponadpodstawowych i spotkania online: Zespołu Szkół Mechanicznych, Zespół Szkół Ekonomicznych, Zespół Szkół Budowlano-Elektrycznych, II Liceum Ogólnokształcące, Zespół Szkół Nr 1, 129 uczniów,
- udział w miejskim projekcie „Zalogowani – Zostańcie z nami. Miasto i gmina Świdnica”, 322 uczniów,
- zajęcia z edukacji obywatelskiej dla uczniów klas siódmych, 20 uczniów,
- zajęcia warsztatowe „Szkoly branżowe – szkołami pozytywnego wyboru”, „Zakładanie działalności gospodarczej”, 72 uczniów,
- zajęcia w ramach preorientacji i orientacji zawodowej klas I-III: „Poznajmy się”, „Wędrówka po mieście zawodów”, „Jaki to zawód?”, „Dlaczego ludzie pracują?”, 406 uczniów,
- szkolne programy autorskie: „Poznaję siebie i poznaję zawody”, 121 uczniów,
- zajęcia tematyczne w ramach Ogólnopolskiego Tygodnia Kariery i Ogólnopolskiego Tygodnia Umiejętności Zawodowych, 526 uczniów,
- konkursy międzyklasowe „Moja firma”, 36 uczniów,
- gra biznesowa, 22 uczniów,
- współpraca z Mapą Karier, 530 uczniów,
- konkurs szkolny online „Przedsiębiorcza klasa”, 308 uczniów,
- program „Mój własny biznes”, 22 uczniów,
- webinary doradcze dla uczniów i rodziców: „Jak zarabiać online w sieci”, „Być naukowcem, czyli biologia u progu nieznanego”, „Jak studiować zagranicą”,
- badania zawodoznawcze: e-zamek, labirynt zawodów, kompetencjometr, TKK,
- dyżury doradcze dla uczniów i rodziców,
- spotkania online z doradcą zawodowym „Jak wspomóc proces decyzji ucznia”, 264 uczniów,
- seminaria zawodowe dla uczniów i rodziców „Zawodowy stream”: branża morska, praca fizjoterapeuty, nadleśnictwo, marketing, praca w korporacji, 308 uczestników,
- Świdnicka Mozaika edukacyjna, 145 uczniów,
- diagnozowanie uczniów oraz pomaganie im w planowaniu kształcenia i kariery zawodowej, 62 uczestników,
- prowadzenie aktualnej gazetki ściennej z tematyką zawodową.

źródło: miejskie szkoły podstawowe

Powiatowy Urząd Pracy w Świdnicy publikuje na stronie internetowej informacje w zakresie zawodów deficytowych, zrównoważonych oraz nadwyżkowych w Powiecie Świdnickim „Barometr Zawodów”.

źródło: Powiatowy Urząd Pracy

Starostwo Powiatowe w Świdnicy w ramach promocji szkolnictwa zawodowego realizowało w 2021 r.:

- w partnerstwie z Województwem Dolnośląskim projekt „Wsparcie Kształcenia Zawodowego – Poprawa Efektów”, dla uczniów szkół ponadpodstawowych, w formie udziału w zajęciach przygotowujących do egzaminu zawodowego, zakończonych odbyciem próbnego egzaminu zawodowego i stażu zawodowego u pracodawców, 249 uczniów,
- projekt „Plus dla kształcenia zawodowego” realizowany w Zespole Szkół nr 1 w Świdnicy w partnerstwie z Fundacją „Krzyżowa” dla Porozumienia Europejskiego, w formie doradztwa

edukacyjno-zawodowego, zajęć specjalistycznych i konkursów przygotowujących do egzaminu zawodowego, 75 uczniów.

źródło: Starostwo Powiatowe

1.2.3. Wykorzystanie infrastruktury edukacyjnej w okresie wolnym od nauki szkolnej

Świdnickie szkoły podstawowe w okresie wolnym od nauki szkolnej, w obiektach, którymi dysponują realizują dla uczniów zajęcia rozwijające ich zainteresowania i uzdolnienia, m.in.:

- biblioteczne, promujące czytelnictwo i rozwijające zainteresowania, Czytam i piszę,
- sportowe, w tym w ramach programu Profilaktyka poprzez sport, będące alternatywą dla dzieci ze środowisk zagrożonych demoralizacją, pływanie,
- informatyczne,
- artystyczne: plastyczne, manualne, gry na instrumentach, chóru, rytmiczno-taneczne,
- przedmiotowe: matematyczne, przyrodnicze, chemiczne, geograficzne, historyczne, językowe,
- z języka migowego,
- dziennikarskie,
- ekologiczne.

Obiekty szkolne na bieżąco były modernizowane i doposażane w materiały i wyposażenie pracowni, świetlic szkolnych i przestrzeni wspólnej dla dzieci i młodzieży na terenie szkoły oraz wokół budynków:

- Szkoła Podstawowa nr 1:
 - sprzęt komputerowy,
 - pomoc dydaktyczne do biologii i geografii,
 - sprzęt rehabilitacyjny,
 - monitor dotykowy dla osoby niedowidzącej,
 - wyposażenie pomieszczeń,
 - sprzęt sportowy;
- Szkoła Podstawowa nr 2:
 - plac zabaw przy budynku szkoły,
 - zestawy interaktywne,
 - sprzęt komputerowy,
 - wyposażenie pracowni biologicznej;
- Szkoła Podstawowa nr 4:
 - remont nawierzchni boiska szkolnego,
 - sprzęt komputerowy;
- Szkoła Podstawowa nr 105:
 - plac zabaw przy budynku szkoły,
 - ogród sensoryczny na przyszkolnych terenach zielonych;
- Szkoła Podstawowa nr 315:
 - sprzęt komputerowy,
 - wyposażenie pomieszczeń.

źródło: miejskie szkoły podstawowe

Cel operacyjny 1.3. Wsparcie dla rodzin i osób uzależnionych oraz zagrożonych przemocą fizyczną i psychiczną

1.3.1. Opracowanie i wdrożenie programów edukacyjnych – informacyjnych na temat uzależnień

Działania w ramach profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień w Gminie Miasto Świdnica na 2021 r. określał Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii w Gminie Miasto Świdnica na 2021 r. ustanowiony uchwałą nr XXIV/248/20 Rady Miejskiej w Świdnicy z dnia 29 grudnia 2020 r. na podstawie ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii. Zadania w ramach Programu zostały usystematyzowane w obszarach:

- Zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych i osób zagrożonych uzależnieniem,
- Udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe i narkomanii, pomocy psychospołecznej i prawnej, w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie,
- Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej, edukacyjnej oraz szkoleniowej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym zajęć pozalekcyjnych,
- Wspomaganie działalności instytucji, organizacji pozarządowych i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych i narkomanii,
- Podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 13¹ i 15 ustawy oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego,
- Pomoc społeczna osobom uzależnionym i rodzinom osób uzależnionych dotkniętych ubóstwem i wykluczeniem społecznym oraz integrowanie ze środowiskiem lokalnym tych osób z wykorzystaniem pracy socjalnej i kontraktu socjalnego.

Za realizację Programu odpowiadał Urząd Miasta – Wydział Polityki Społecznej i Spraw Socjalnych. W jego realizacji uczestniczyły wybrane podmioty, posiadające odpowiednie uprawnienia, kwalifikacje i doświadczenie.

źródło: Wydział Polityki Społecznej i Spraw Socjalnych Urzędu Miejskiego

Działania w ramach lokalnego systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie określa Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w Gminie Miasto Świdnica. Zadania w zakresie Programu są koordynowane przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Świdnicy, który zapewnia również obsługę techniczną i merytoryczną Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie. W 2021 r. zadania realizowane były w oparciu o Program na lata 2021-2025, przyjęty uchwałą nr XXIV/250/20 Rady Miejskiej w Świdnicy z dnia 20 grudnia 2020 r. na podstawie ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie.

W 2021 r. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej zrealizował projekt „Świdnica przeciw przemocy” w ramach Programu Ośłonowego Ministra Rodziny i Polityki Społecznej „Wspieranie jednostek samorządu terytorialnego w tworzeniu systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie”. Jego najważniejszym elementem była edukacja społeczna, mająca na celu podniesienie świadomości społecznej na temat zjawiska przemocy w rodzinie. W ramach projektu zrealizowano następujące działania:

- Opracowano treść i opublikowano w lokalnej gazecie „Moja Świdnica” artykuł pt. „Przemoc «karmi się» tajemnicą” o zagrożeniach płynących z przemocy i jej skutkach oraz konieczności skorzystania w takiej sytuacji ze wsparcia specjalistów oraz prawidłowych wzorcach wychowawczych. W treści zamieszczono informację o miejscach i formach pomocy

osobom i rodzinom w sytuacji kryzysu w rodzinie – artykuł opublikowano w nakładzie 19.000 egz. oraz w formie elektronicznej;

➤ Podopieczni pracowni Młodzieżowego Domu Kultury w Świdnicy Teatr „Cedeem” przygotowali 5 etiud ukazujących zachowania związane z kryzysem będącym efektem doznawania przemocy, towarzyszące im emocje oraz jak sobie radzić w kryzysie, które opublikowano w formie elektronicznej;

➤ Przygotowano i opublikowano w formie elektronicznej 4 filmy prezentujące działania realizowane w ramach świdnickiej kampanii w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie, informujące o konsekwencjach psychologicznych, zdrowotnych i prawnych wynikających ze stosowania przemocy w rodzinie i prezentujących ofertę pomocową dla osób i rodzin zagrożonych przemocą w rodzinie;

➤ Przygotowano treść i opublikowano 500 szt. informatorów pn. „Jak sobie radzić z przemocą”, by osoby doznające przemocy wiedziały, jak sobie poradzić w sytuacji zagrożenia lub wystąpienia przemocy. W treści zamieszczono podstawowe pojęcia związane z przemocą w rodzinie, najczęściej funkcjonujące stereotypy na temat przemocy w rodzinie oraz stosowane procedury i miejsca pomocy dla osób doświadczających przemocy w rodzinie;

➤ Zrealizowano kurs dla rodziców dzieci zagrożonych przemocą w rodzinie, w formie warsztatowej, w zakresie kształtowania prawidłowych relacji i umiejętności rodzicielskich wobec dzieci bez przemocy, który poprowadziło dwóch terapeutów. Zrealizowano 10 spotkań, w wymiarze 3 godz., łącznie 30 godz. Spotkania odbywały się w siedzibie MOPS w Świdnicy, w dniach i godzinach ustalonych z uczestnikami kursu. W spotkaniach udział brało 6 osób;

➤ Przygotowano i przeprowadzono ankietę dla rodziców i opiekunów na temat postaw rodzicielskich i sposobów radzenia sobie w sytuacjach problemowych, w celu ustalenia odpowiedniej do potrzeb i oczekiwań rodziców oferty działań zapobiegających wystąpieniu przemocy w rodzinie. Badaniem objęci zostali rodzice i opiekunowie będący podopiecznymi pracowników MOPS oraz chętni mieszkańcy Świdnicy. Formularz ankiety dostępny był w formie papierowej w siedzibach Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej, Urzędu Miejskiego i jednostek miejskich. Ankietę można było również wypełnić elektronicznie na stronie: <https://forms.gle/5hZ1D7JAHxpR5mwSA>. W badaniu udział wzięło 157 rodziców;

➤ Rezultaty projektu zostały zebrane w formie raportu o zrealizowanych działaniach, zawierającego również wyniki ankiet oraz filmu podsumowującego projekt i opublikowane w formie elektronicznej.

Publikacje w formie elektronicznej ukazywały się na funpag’u Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej PoMocna Świdnica, stronie internetowej Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Świdnicy, profilu facebook Młodzieżowego Domu Kultury, stronie internetowej Urzędu Miejskiego w Świdnicy, funpag’u Urzędu Miejskiego w Świdnicy mojaswidnica.pl, e-wydaniu gazety „Moja Świdnica”:

<https://www.facebook.com/pomocna.swidnica>

<http://www.mops.swidnica.pl/>

<https://www.facebook.com/MlodziejowyDomKultury>

<http://um.swidnica.pl/pages/pl/strona-glowna.php>

<https://www.facebook.com/mojaswidnica>

<https://mojaswidnica.pl/>

W 2021 r. w ramach kampanii „Świdnica przeciw przemocy” na terenie Miasta na przystankach autobusowych były wyeksponowane plakaty z zakresu profilaktyki przemocy w rodzinie, przy drogach wjazdowych do Miasta umieszczono billboardy, w centrum Miasta w Rynku wyświetlano iluminację symbolizującą kampanię oraz przeprowadzono akcję „Biała wstążka”, mającą na celu zwrócenie uwagi na zjawisko przemocy. Zakupiono 28 książek i 13 rodzajów broszur edukacyjnych, łącznie w ilości 970 szt., rozwijających i podnoszących kompetencje opiekuńczo-wychowawcze rodziców i opiekunów.

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej zlecił w 2021 r. realizację na rzecz mieszkańcom Świdnicy warsztatów wspierania rodziców i wychowawców „Szkoła dla rodziców i wychowawców”. Uczą one otwartej, konstruktywnej komunikacji w rodzinie i poza nią, relacji opartych na wzajemnym szacunku i współpracy, służących tworzeniu środowiska najbardziej wspierającego naturalny rozwój dziecka. Ich celem jest pomoc w radzeniu sobie w codziennych kontaktach z dziećmi i młodzieżą, ukierunkowanie na przeciwdziałanie zachowaniom problemowym dzieci i młodzieży oraz podnoszenie kompetencji wychowawczych rodziców i nauczycieli. Zgodnie ze standardami Szkoły dla Rodziców i Wychowawców Ośrodka Rozwoju Edukacji w Warszawie, spotkania odbywały się w grupach maksymalnie 12-15 osobowych, w formie 10 spotkań, po 4 godz. lekcyjne, łącznie w wymiarze 40 godz. dla każdej z grup. Zrealizowano łącznie 5 edycji, w tym:

➤ 4 edycje części I warsztatów – Budowanie relacji dorosły-dziecko, które ukończyło 28 osób, w zakresie:

- wyrażania oczekiwań i ograniczeń tak, aby były przez dziecko respektowane,
- rozpoznawania, wyrażania i akceptowania uczuć,
- aktywnego, wspierającego słuchania,
- motywowania dziecka do współdziałania,
- modyfikowania niepożądanych lub nieodpowiednich zachowań dziecka,
- uwalniania dzieci od grania narzuconych ról w domu i szkole,
- wspierania procesu usamodzielniania się dziecka,
- budowania realnego poczucia własnej wartości dziecka,
- konstruktywnego rozwiązywania konfliktów;

➤ 1 edycję części II warsztatów – Wspieranie procesu budowania wzajemnych (opartych na więzi i szacunku) relacji między dziećmi, które ukończyło 9 osób, w zakresie:

- rywalizacja i zazdrość między dziećmi,
- kłótnie, bójki dzieci i różne inne trudności,
- problem sprawiedliwości, ulubieńców i egoizmu,
- wpływ ról na relacje między dziećmi.

źródło: Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej

Świdnickie przedszkola i szkoły podstawowe realizowały na rzecz społeczności rodziców, opiekunów i dzieci, w ramach działalności programowej, przedsięwzięcia mające na celu poszerzanie wiedzy w zakresie problematyki uzależnień, przemocy, konsekwencji wynikających z jej stosowania, radzenia sobie z problemem, trudności opiekuńczo-wychowawczych, trudności edukacyjnych dzieci, m.in. w formie:

➤ pedagogizacji rodziców i opiekunów, poprzez warsztaty, spotkania grupowe, ulotki i gazetki informacyjne, artykuły:

- warsztaty dla rodziców podnoszące kompetencje wychowawcze, m.in. w zakresie komunikacji z dziećmi i sposobów rozwiązywania problemów, 8 osób,
- spotkanie dotyczące rozwiązywania problemów związanych z cyberprzemocą i agresją rówieśniczą, 52 osoby,
- Jak rozpoznać zachowania depresyjne u mojego dziecka,
- Dekalog rodzica, który wspiera,
- Co powinno nas zaniepokoić – symptomy uzależnienia dziecka,
- Jak reagować na niepokojące zachowania dziecka,
- Budowanie pewności siebie u dziecka,
- Czyste powietrze wokół nas;

➤ udostępniania online publikacji dla rodziców:

- Jak wspierać dziecko,
 - Jak rozmawiać ze swoim dzieckiem,
-

- Radzenie sobie z trudnymi emocjami dziecka,
- Radzenie sobie z trudnymi zachowaniami dziecka,
- Zaburzenia depresyjne u dziecka,
- Samookaleczenie i próby samobójcze u dzieci,
- Strata i proces żałoby u dziecka,
- Jak postępować, gdy dzieci spotykają się z treściami szkodliwymi, niebezpiecznymi w sieci,
- Jak korzystać z komputera dbając o oczy,
- Rozpoznawanie symptomów przemocy wobec dziecka,
- O sztuce towarzyszenia dziecku,
- Słowa ranią, czyli jak unikać krzyku, kpin i obrażania dziecka;
- umożliwienia konsultacji indywidualnych z psychologiem, pedagogiem, wychowawcami klas, rozmów mediacyjnych, w tym wizyt domowych, 797 osób;
- diagnozy sytuacji opiekuńczo-wychowawczej środowiska rodzinnego podopiecznych z uwzględnieniem wielu perspektyw (wychowawcy, rodziców, dziecka) oraz systematycznego monitorowania zadeklarowanych i podjętych przez rodziców działań;
- spotkań edukacyjno-informacyjnych grupowych i indywidualnych dla rodziców i dzieci z udziałem pracownika Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej, policji, psychologa, pedagoga;
- tematycznych zebrań z rodzicami, m.in.: cyberprzemoc, agresja międzyrówieśnicza;
- zajęć wychowawczych z wychowawcą klasy, innymi nauczycielami i specjalistami, m.in.: cyberprzemoc, umiejętność rozwiązywania konfliktów rówieśniczych, właściwe relacje w grupie, radzenie sobie z przeżywanymi trudnościami, tolerancja a akceptacja złych zachowań;
- wewnętrznych programów edukacyjno-informacyjnych na temat uzależnień, przemocy i zdrowego stylu życia, m.in.:
- Przedszkole Miejskie nr 6:
 - Czym skorupka za młodu,
- Przedszkole Miejskie nr 14:
 - Czyste powietrze wokół nas,
- Przedszkole Miejskie nr 15:
 - Jak zdrowo żyć – pogadanki na temat zdrowych i niewłaściwych postaw oraz negatywnego wpływu używek na zdrowie człowieka, 125 dzieci,
 - Jak być dobrym dla innych – rozpoznawanie, nazywanie i rozumienie emocji, uwrażliwienie na potrzeby innych, 25 dzieci,
 - Mój przyjaciel oddech. Praktyka uważności z elementami jogi – radzenie sobie z emocjami i przemocą, 25 dzieci,
- Przedszkole Miejskie Nr 16:
 - Jestem ważny – wzmocnienie poczucia wartości, radzenie sobie w trudnych sytuacjach, 20 dzieci,
 - Trening Umiejętności Społecznych, 8 dzieci,
 - Opowiadania o emocjach, radzeniu sobie z trudnymi sytuacjami, np. Opowiadki rodzinne, 80 dzieci,
- Szkoła Podstawowa nr 1:
 - Emocje – kształtowanie postaw społecznych u dzieci, rozbudzanie wiary w siebie i własne możliwości, wychowanie do empatii, wyrozumiałości, szacunku i wrażliwości, 37 uczestników,
 - Przyjaciele Zippiego – w zakresie promocji zdrowia psychicznego, kształtowania umiejętności psychospołecznych i radzenia z trudnościami, 25 uczestników,
 - Jestem ważny i jestem uważny – rozwijanie koncentracji i poczucia wartości, 14 uczestników,
- Szkoła Podstawowa nr 2:
 - Bezpieczeństwo w sieci, 405 uczestników,
 - „Eko Misja” – projekt ekologiczny, 70 uczestników,
- Szkoła Podstawowa nr 4:

- warsztaty rozwijające demokratyczne formy współzycia, współdziałania i przyjmowania współodpowiedzialności za jednostkę i grupę, 542 uczestników,
 - Jak z emocji stworzyć sprzymierzeńca? Warsztaty rozwoju inteligencji emocjonalnej, zrealizowane przez Genesis Centrum Edukacyjno-Szkoleniowe, 132 uczestników,
 - Zagrożenia wynikające z niewłaściwego korzystania z internetu, agresji i hejtu, 768 uczestników,
 - Trening Umiejętności Społecznych, 50 uczestników,
 - Szkoła Podstawowa nr 6:
 - Szkolny program obejmujący tematy: budowania pewności siebie i kształtowania zaradności życiowej, przemocy i agresji rówieśniczej, wychowanie do wartości, zdrowy tryb życia, 776 uczestników,
 - TAK czy NIE, 246 uczestników,
 - Wiem co robię, 149 uczestników,
 - Przyjaciele Zippiego – w zakresie promocji zdrowia psychicznego, kształtowania umiejętności psychospołecznych i radzenia z trudnościami, 24 uczestników,
 - Spójrz inaczej, 179 uczestników,
 - Saper, czyli jak rozładować agresję, 194 uczestników,
 - Program Promocji Zdrowia Fundacji im. S. Batorego, 65 uczestników,
 - Lekcje z emocjami. Jak dbać o swój nastrój? – program realizowany w ramach Uniwersytetu Dzieci, 24 uczestników,
 - Safer Internet, 24 uczestników,
 - Elementarz-II, czyli program siedmiu kroków, 19 uczestników,
 - Wychowanie Przeciw Przemocy Fundacji BENE VOBIS, 19 uczestników,
 - Zachowanie się uczniów w sytuacji wystąpienia agresji i przemocy w szkole, 25 uczestników,
 - Sztuka negocjacji, 26 uczniów,
 - Szkoła Podstawowa nr 8:
 - Przemoc i agresja – warsztaty zrealizowane przez Genesis Centrum Edukacyjno-Szkoleniowe, wszyscy uczniowie klas 4-8,
 - Życie bez nałogów, 196 uczestników,
 - Sposoby radzenia sobie z przemocą i agresją, Przemoc rówieśnicza, 394 uczestników,
 - Przyjaciele Zippiego – w zakresie promocji zdrowia psychicznego, kształtowania umiejętności psychospołecznych i radzenia z trudnościami, 15 uczestników,
 - Alkohol, nikotyna, profilaktyka uzależnień – zajęcia biblioteczne, 50 uczestników,
 - Cyberprzemoc – cykl lekcji wychowawczych w klasach VI i VII, 90 uczestników,
 - Szkoła Podstawowa nr 105:
 - Jak radzić sobie ze stresem, 83 uczestników,
 - Cyber świat, 54 uczestników,
 - Szkoła Podstawowa nr 315:
 - Stop przemocy – mam prawo w szkole czuć się bezpiecznie, 25 uczestników,
 - Styl życia a nasze zdrowie – konkurs międzyszkolny,
 - Bezpieczna Akademia Puchatka, 30 uczestników.
- źródło: miejskie przedszkola i szkoły podstawowe

Zespół Poradni Psychologiczno-Pedagogicznych w Świdnicy w ramach działań wspierających rodziny we wzmacnianiu ich funkcji opiekuńczych i wychowawczych zrealizował zajęcia grupowe edukacyjno-wspierające dla rodziców dzieci z Zespołem Aspergera – 18 uczestników, 8 spotkań.

Działania podnoszące kompetencje opiekuńczo-wychowawcze prowadzone były również z wykorzystaniem technologii informatyczno-komunikacyjnej, w formie gotowych do pobrania materiałów ze strony internetowej: <https://poradnia.swidnica.pl/poradnia/materialy-do-pobrania/>:

- Wskazówki do pracy z dzieckiem nadpobudliwym,
- Depresja dzieci i młodzieży. Część 1,
- Depresja dzieci i młodzieży. Część 2,
- Narkotyki – ryzykowna decyzja,
- Wpływ mediów elektronicznych na dzieci,
- Trudności w nauce, które mogą wynikać z wady wzroku,
- Ćwiczenia usprawniające wzrok,
- Wskazówki dla rodziców dzieci słabo widzących,
- Funkcjonowanie dziecka w zależności od stopnia niedosłuchu,
- Dziecko słabo słyszające i głuche – znaczenie wczesnej diagnozy,
- Jak pomagać dziecku z dysleksją,
- Część I – warunki zewnętrzne a koncentracja uwagi,
- Część II – wpływ zdrowia i samopoczucia dziecka na koncentrację uwagi,
- Część III – ćwiczenia na poprawę koncentracji uwagi.

źródło: Zespół Poradni Psychologiczno-Pedagogicznych

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w 2021 r. w ramach projektu „Akademia rozwoju”, współfinansowanego ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach RPO WD 2014-2020 zrealizowało szkolenia tematyczne podnoszące kompetencje i kwalifikacje kadr systemu pieczy zastępczej, tj. dla rodzin zastępczych i osób prowadzących rodzinny dom dziecka:

- „Sposoby redukcji napięć i przeciwdziałanie wypaleniu zawodowemu rodzin zastępczych”, 4 osoby,
- „Nie odbieraj dziecku rodzica – konflikt lojalnościowy dziecka z pieczy zastępczej”, 4 osoby.

źródło: Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie

1.3.2. Przeciwdziałanie uzależnieniom i wzmocnienie działań profilaktycznych wśród ludzi z różnych grup wiekowych

Osobom, które znalazły się w trudnej sytuacji, w szczególności z powodu doświadczeń związanych z uzależnieniami i przemocą w rodzinie, zapewnione jest wsparcie i poradnictwo specjalistyczne, w szczególności psychologiczne, terapeutyczne i prawne. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej zapewnia mieszkańcom Świdnicy dostęp do nieodpłatnych konsultacji oraz poradnictwa specjalistycznego:

- indywidualne konsultacje z psychologiem Ośrodka, udzielane w siedzibie Ośrodka przy ul. Franciszkańskiej 7, 5 dni w tygodniu w godz. od 7.30 do 15.30 – w 2021 r. psycholog Ośrodka udzielił wsparcia 95 osobom,
- indywidualne poradnictwo prawne w zakresie szeroko rozumianej pomocy społecznej, udzielane klientom Ośrodka skierowanym przez pracownika socjalnego, w siedzibie Ośrodka przy ul. Franciszkańskiej 7, we wtorki i czwartki w godz. od 8.00 do 15.30 – w 2021 r. z poradnictwa i konsultacji udzielanych przez radcę prawnego Ośrodka skorzystało 145 osób,
- poradnictwo rodzinne, realizowane na zlecenie Ośrodka, w siedzibie Ośrodka przy ul. Franciszkańskiej 7, w wymiarze 10 godz. tygodniowo, w poniedziałki od 8.30 do 14.30 i wtorki od 8.30 do 12.30 – w 2021 r. zrealizowano 456 godzin konsultacji, z których skorzystały 523 osoby, w tym 93 dzieci i młodzieży,
- dla osób z zaburzeniami psychicznymi, cierpiących na depresję, zaburzenia psychiczne lub inne dolegliwości emocjonalne utrudniające funkcjonowanie w życiu społecznym lub osobistym oraz dla ich rodzin i bliskich prowadzona była grupa wsparcia, we wtorki, w godz. od 12.30 do 14.30 – w 2021 r. w spotkaniach uczestniczyło do 4 osób,

- dla osób, które doświadczyły lub doświadczają jakiegokolwiek rodzaju przemocy w rodzinie 2 razy w miesiącu prowadzona była grupa wsparcia, w 1-szy i 3-ci wtorek miesiąca, w godzinach od 15.00 do 18.00.

Formą wsparcia dla osób zagrożonych lub doświadczających przemocy w rodzinie jest wyposażenie w umiejętność reagowania na przemoc oraz radzenia sobie z bezradnością i poczuciem bezbronności. W 2021 r. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej zrealizował dla mieszkanek Świdnicy, kobiet i dziewcząt warsztaty z samoobrony i asertywności WenDo. Celem warsztatów jest wzmocnienie poczucia pewności siebie i poczucia własnej wartości, przełamanie stereotypów i obaw oraz poczucia winy i wstydu związanych z doświadczaniem przemocy. Warsztaty obejmują naukę:

- skutecznej, spójnej, asertywnej komunikacji,
- rozpoznawania i diagnozowania sytuacji przekraczania granic,
- podejmowania decyzji,
- reagowania na sytuacje przekraczania granic, dyskryminację i przemoc,
- samoobrony fizycznej w sytuacjach ataku/napaści.

Warsztaty prowadziły dwie certyfikowane trenerki WenDo. Zrealizowano 2 edycje po 16 godz. i 1 edycję 5 godz., w trzech zamkniętych grupach. W warsztatach łącznie wzięło udział 31 kobiet i dziewcząt.

Rodziny wychowujące małe dzieci, mające problemy opiekuńczo-wychowawcze, wspierane są pracą asystenta rodziny. To specjalista, którego zadaniem jest codzienne towarzyszenie rodzinie niepotrafiącej samodzielnie pokonać różnych trudności życiowych. Pracownik socjalny stwierdzając, że w rodzinie występuje problem opiekuńczo-wychowawczy, w oparciu o ustawę z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, wnioskuje o wsparcie rodziny poprzez przydzielenie asystenta, bez względu na dochód rodziny. Rodzina musi wyrazić zgodę na takie wsparcie i współpracować. Asystent pracuje również z rodziną, w której dzieci zostały zabezpieczone w pieczy zastępczej. Jego praca skupia się wówczas na tym, aby wspomóc rodzinę w stworzeniu przez nią warunków pozwalających na powrót dzieci do domu rodzinnego.

Pracę na rzecz rodzin w 2021 r. realizowało 7 asystentów rodziny (4 w wymiarze całego etatu, 3 w wymiarze ½ etatu) zatrudnionych w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej.

Asystenci rodziny wsparciem obejmowali 84 rodziny, w tym:

- w 2021 r. zlecono współpracę z 21 nowymi rodzinami,
- 36 rodzin zostało zobowiązanych do pracy z asystentem przez sąd,
- w rodzinach objętych asystenturą wychowywało się łącznie 175 dzieci,
- w rodzinach objętych asystenturą 45 dzieci przebywało w pieczy zastępczej, w tym 26 dzieci trafiło do pieczy w 2021 r., a 9 spośród nich wróciło do domu rodzinnego,
- 26 rodzin zakończyło pracę z asystentem rodziny.

źródło: Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej

Ośrodek Interwencji Kryzysowej przy Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w ramach realizowanego poradnictwa udzielił wsparcia w formie:

- interwencji kryzysowej, z powodu:
 - przemocy domowej – 64 porady (w tym 59 osobom doznającym przemocy w rodzinie i 5 sprawcom przemocy w rodzinie), dla 22 osób (w tym 18 osobom doznającym przemocy w rodzinie i 4 sprawcom przemocy w rodzinie), w tym 12 porad dla 2 dzieci,
 - uzależnień – 2 porady udzielone 2 osobom,
 - współuzależnienia – 3 porady udzielone 3 osobom,
 - problemów wychowawczych – 147 porad dla 50 osób, w tym 19 porad dla 12 dzieci i młodzieży,

- zaburzeń emocjonalnych, zachowania, odżywiania, psychicznych – 193 porady dla 58 osób, w tym 67 porad dla 15 dzieci,
 - problemów małżeńskich, par, rodzinnych – 44 porady dla 19 osób,
 - pomocy psychologicznej, z powodu:
 - przemocy domowej – 64 porady (w tym 59 udzielonych osobom doznającym przemocy w rodzinie i 5 sprawcom przemocy w rodzinie) dla 22 osób (w tym 18 osobom doznającym przemocy w rodzinie i 4 sprawcom przemocy w rodzinie), w tym 12 porad dla 2 dzieci,
 - uzależnień – 2 porady udzielone 2 osobom,
 - współuzależnienia – 4 porady udzielone 4 osobom,
 - problemów wychowawczych – 176 porad dla 62 osób, w tym 29 porad dla 16 dzieci i młodzieży,
 - zaburzeń emocjonalnych, zachowania, odżywiania, psychicznych – 292 porady dla 82 osób, w tym 82 porady dla 18 dzieci i młodzieży,
 - problemów małżeńskich, par, rodzinnych – 55 porad dla 23 osób,
 - pomocy prawnej, z powodu przemocy domowej – 4 porady dla 2 osób.
- źródło: Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie

Zespół Poradni Psychologiczno-Pedagogicznych w Świdnicy zrealizował na rzecz mieszkańców Świdnicy w ramach statutowej działalności w 2021 r.:

- badania diagnostyczne dzieci i młodzieży, mające na celu m.in. poznanie możliwości rozwoju, zachowań, specyfiki trudności w funkcjonowaniu szkolnym:
 - psychologiczne, 856 diagnoz,
 - pedagogiczne, 820 diagnoz,
 - logopedyczne, 394 diagnozy,
 - związane z wyborem kierunku kształcenia i zawodu oraz planowaniem kształcenia i kariery zawodowej, 17 diagnoz,
 - pomoc bezpośrednią związaną z wychowaniem i kształceniem dzieci i młodzieży:
 - terapię pedagogiczną, w tym zajęcia korekcyjno-kompensacyjne, 15 dzieci,
 - terapię logopedyczną, 78 dzieci,
 - terapię psychologiczną, 12 dzieci,
 - terapię BFB, 54 dzieci,
 - Trening Umiejętności Społecznych, 4 dzieci,
 - porady, konsultacje, 117 dzieci,
 - badania dzieci skierowanych przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w trybie pilnym, w związku ze zmianą sprawowania opieki (rodzina zastępcza lub adopcja) – 43 osoby.
- źródło: Zespół Poradni Psychologiczno-Pedagogicznych

Dla mieszkańców Świdnicy nieodpłatne wsparcie i poradnictwo specjalistyczne zapewniają również:

- szkoły podstawowe prowadzone przez Miasto Świdnicę, w formie indywidualnych konsultacji psychologicznych oraz zajęć grupowych dla społeczności szkolnej – łącznie udzielono 4.220 porad, w tym 2.501 uczniom, 793 rodzicom i 1.287 wychowawcom.
- Caritas Diecezji Świdnickiej przy ul. Westerplatte 4-6, w formie poradnictwa duszpastersko-psychologiczno-pedagogicznego, po telefonicznym umówieniu spotkania,
- w ramach „Tygodnia Pomocy Osobom Pokrzywdzonym Przesłaniem” organizowanego przez Ministerstwo Sprawiedliwości, w formie porad dla osób pokrzywdzonych przestępstwem:
 - w Sądzie Rejonowym w Świdnicy przy ul. Okulickiego 2-4, gdzie porad udzielali kuratorzy zawodowi Zespołu Kuratorskiej Służby Sądowej do Wykonywania Orzeczeń w Sprawach Rodzinnych i Nietletnich oraz Zespołów Kuratorskiej Służby Sądowej do Wykonywania Orzeczeń w Sprawach Karnych,

- w Prokuraturze Okręgowej przy ul. 1 Maja 21 oraz Prokuraturze Rejonowej przy ul. Zamkowej 2, gdzie w ramach akcji prokuratorzy z prokuratur okręgu świdnickiego udzielali informacji i pomocy prawnej we wskazanym zakresie,

- Stowarzyszenie Obrona Praw Człowieka i Obywatela „St.O.P.” przy Urzędzie Gminy w Świdnicy, w formie pomocy prawnej udzielanej w punkcie prowadzonym przy ul. Głowackiego 4, w poniedziałki i czwartki od 7.30 do 11.30, wtorki i środy od 12.30 do 16.30, piątki od 9.00 do 13.00,

- Centrum Wspierania Organizacji Pozarządowych przy ul. Długiej 33, w formie porad prawnych i obywatelskich oraz mediacji udzielanych w poniedziałki i czwartki od 13.00 do 17.00, wtorki, środy i piątki od 8.00 do 12.00.

Mieszkańcy Świdnicy uwikłani w problem alkoholowy i przemocowy korzystali w 2021 r. z profesjonalnego leczenia finansowanego przez Narodowy Fundusz Zdrowia w podmiotach leczniczych wykonujących działalność leczniczą stacjonarnie i całodobowo oraz ambulatoryjnie:

- całodobowy program psychoterapii uzależnień realizował Zakład Lecznictwa Odwykowego dla Osób Uzależnionych od Alkoholu w Czarnym Borze, w tym:

- Program Całodobowego Oddziału Terapii Uzależnień realizowało 24 uczestników, ukończyło 15 osób,

- Program Całodobowego Oddziału Podwójnej Diagnozy realizowało 3 uczestników, ukończyła 1 osoba,

- program terapii uzależnienia w warunkach ambulatoryjnych w Świdnicy realizowały funkcjonujące w Świdnicy, działające w strukturach Zakładu Lecznictwa Odwykowego dla Osób Uzależnionych od Alkoholu w Czarnym Borze:

- Poradnia Terapii Uzależnienia i Współuzależnienia – 145 uczestników terapii uzależnienia, którą ukończyło 27 osób oraz 23 uczestników terapii współuzależnienia, którą ukończyło 18 osób,

- Poradnia Leczenia Uzależnień – 24 uczestników terapii uzależnienia, którą ukończyło 8 osób oraz 1 uczestnik terapii współuzależnienia, który ukończył terapię.

Na zlecenie Gminy Miasta Świdnicy Zakład Lecznictwa Odwykowego dla Osób Uzależnionych od Alkoholu w Czarnym Borze realizował profesjonalne programy terapeutyczne mające na celu ograniczenie szkód zdrowotnych wynikających z używania substancji psychoaktywnych, na terenie Poradni Terapii Uzależnienia od Alkoholu i Współuzależnienia oraz Poradni Leczenia Uzależnień w Świdnicy, w tym:

- Poradnictwo i terapia indywidualna dla osób doświadczających przemocy domowej oraz rodziców osób uzależnionych – 53 osoby, 160 godz. terapii indywidualnej, w ramach 40 dyżurów,

- Terapia grupowa dla osób doświadczających przemocy domowej, w celu jej zatrzymania – grupa otwarta, w której brało udział 8 osób, 156 godz. terapii, w ramach 39 sesji,

- Terapia grupowa dla sprawców przemocy domowej – grupa otwarta, w której brało udział 7 osób, 80 godz. terapii, w ramach 20 sesji,

- Grupa pracy nad złością – grupa otwarta, w której brało udział 16 osób, 48 godz. terapii, w ramach 12 sesji,

- Trening umiejętności służących zdrowieniu – grupa otwarta, w której brało udział 14 osób, 44 godz. terapii, w ramach 11 sesji,

- Zapobieganie nawrotom choroby – grupa otwarta, w której brało udział 13 osób, 52 godz. terapii, w ramach 13 sesji,

- Grupowy Trening Asertywności dla osób uwikłanych w przemoc domową, w celu poszerzenia wiedzy w zakresie złości oraz agresji, treningu asertywnego zachowania – 12 uczestników, 2 treningi po 25 godz., łącznie 50 godz.,

- Poradnictwo i terapia indywidualna dla młodzieży zagrożonej uzależnieniem i uzależnionej, w zakresie zwiększenia wiedzy i umiejętności potrzebnych do zdrowego życia – 1-4 osoby w trakcie dyżuru, 160 godz. w ramach 40 dyżurów,
 - Trening Kompetencji Społecznych dla dzieci i młodzieży zagrożonej uzależnieniem i uzależnionej – w grupach 1-4 osobowych, 128 godz. w ramach 32 sesji.
- źródło: Zakład Lecznictwa Odwykowego dla Osób Uzależnionych od Alkoholu w Czarnym Borze

Gmina Miasto Świdnica zleciła i udzieliła dotacji na realizację zadania publicznego Miasta z zakresu ochrony zdrowia pn. „Wsparcie osób uzależnionych od alkoholu i ich rodzin” Stowarzyszeniu Klub Abstynenta „ACCESS”, które udziela pomocy w chorobie alkoholowej i innych uzależnieniach na bazie własnych doświadczeń, integruje środowisko trzeźwościowe, promuje trzeźwy styl życia oraz udziela wsparcia w zakresie utrzymania abstynencji i rodzinom osób uzależnionych – 250 osób odwiedzających Stowarzyszenie.

źródło: Wydział Polityki Społecznej i Spraw Socjalnych Urzędu Miejskiego

1.3.3. Rozwój mieszkalnictwa wspomaganego

Gmina Miasto Świdnica – Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej, w partnerstwie z Fundacją Rozwoju Ekonomii Społecznej rozpoczęła 1 kwietnia 2019 r. realizację projektu „Świdnickie Jaskółki”, dofinansowanego z RPO WD 2014-2020. Odpowiada on na potrzeby w zakresie zwiększenia samodzielności osób wymagających wsparcia w procesie integracji społeczno-zawodowej. Adresowany jest do osób zagrożonych wykluczeniem społecznym z terenu Miasta Świdnicy, niesamodzielnymi, wymagających wsparcia społecznego i wsparcia w wykonywaniu podstawowych czynności życiowych, w tym bezdomnych, z niepełnosprawnościami, z zaburzeniami psychicznymi, opuszczających pieczę zastępczą. Od początku realizacji projektu objęto nim 108 osób, w tym 16 rodzin z dziećmi, łącznie z 29 dziećmi. Wsparciem obejmowane są osoby i rodziny, które wymagają zapewnienia schronienia, połączonego z trenowaniem ważnych czynności życia codziennego, jak dbanie o dzieci, zarządzanie budżetem domowym, prowadzenie gospodarstwa domowego, dbanie o własne zdrowie, wyjście z zadłużenia. W zależności od indywidualnej sytuacji, uczestnicy projektu obejmowani są specjalistyczną pomocą psychologiczną oraz treningami podnoszącymi kompetencje społeczne, ukierunkowanymi na usamodzielnianie, służącymi poprawieniu jakości życia uczestników projektu. Czas pobytu w mieszkaniu wspomaganym wynosi 6 miesięcy i do 12 miesięcy dla osób chorych.

Osobom, które ze względu na trudną sytuację życiową, wiek, niepełnosprawność lub chorobę potrzebują wsparcia w funkcjonowaniu w codziennym życiu, ale nie wymagają całodobowej opieki, może zostać przyznany pobyt w mieszkaniu chronionym. Gmina Miasto Świdnica dysponuje mieszkaniem chronionym przy ul. Kopernika 9e/1, o łącznej powierzchni użytkowej 87,08 m², które obejmuje 3 pokoje mieszkalne, pomieszczenie gospodarcze oraz odpowiednio wyposażone pomieszczenia wspólne, tj. przedpokój, łazienkę i kuchnię. Mieszkanie jest przeznaczone dla nie mniej niż trzech osób samotnych lub małżonków. Pobyt w mieszkaniu jest formą pomocy społecznej, która ma na celu zapewnienie mieszkańcom warunków samodzielnego funkcjonowania w środowisku, pod opieką specjalistów, w integracji ze społecznością lokalną. W 2021 r. w mieszkaniu chronionym przebywały 4 osoby, w tym 1 osoba opuściła mieszkanie i 1 nowa osoba zamieszkała. Mieszkańcy ponoszą częściową odpłatność za pobyt w mieszkaniu, w wysokości zależnej od sytuacji materialnej, na zasadach określonych uchwałą Rady Miejskiej w Świdnicy.

źródło: Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej

W realizacji zadań wobec rodziny dotkniętej przemocą najważniejsze jest przerwanie przemocy i zapewnienie bezpieczeństwa osobom jej doświadczającym. Osoby, które znalazły się w trudnej sytuacji życiowej spowodowanej przemocą domową i nie mają możliwości przebywania ze sprawcą przemocy pod wspólnym dachem w miejscu dotychczasowego zamieszkania, mogą znaleźć schronienie w hostelu dla ofiar przemocy. Jest to miejsce tymczasowe (do 3 miesięcy), nieodpłatnego pobytu. W razie konieczności udzielana jest pomoc w uzyskaniu opieki medycznej, wyżywienie, pomoc materialna. Przyjęcia dokonuje się na pisemną prośbę poszkodowanego, po uprzednim zgłoszeniu przez pracownika socjalnego Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej, funkcjonariusza policji, kuratora, pedagoga szkolnego. W przypadku braku takiego zgłoszenia, po przyjęciu do hostelu, należy uzyskać potwierdzenie swojej trudnej sytuacji od któregoś z wymienionych podmiotów.

Schronienie i wsparcie osobom doznającym przemocy w Świdnicy zapewnia Fundacja Pomocy Biednym Dzieciom „Ut Unum Sint”, w ramach prowadzonego hostelu dla ofiar przemocy w rodzinie, dysponującego 12 miejscami. W 2021 r.:

- udzielono schronienia 15 osobom, w tym 6 dorosłym i 9 dzieciom,
- mieszkańcy przebywali w hostelu od 3 do 12 miesięcy, łącznie 2.168 osobodni,
- zapewniono pomoc w formie noclegu, wyżywienia (okresowo), wsparcia pedagogicznego, rozmów wspierających i motywujących do rozwiązywania problemów.

źródło: Fundacja Pomocy Biednym Dzieciom „Ut Unum Sint”

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie udostępnia mieszkanie interwencyjne dla rodzin, osób samotnych i osób z dziećmi, pochodzących z terenu powiatu świdnickiego, którzy znaleźli się w sytuacji kryzysowej, są zagrożeni przemocą domową lub są ofiarami przemocy domowej. Dysponuje ono 7 miejscami. W 2021 r. zapewniono schronienie 7 osobom, w tym 3 kobietom i 4 dzieciom.

źródło: Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie

Cel strategiczny 2. Aktywna polityka senioralna i włączenie społeczne grup defaworyzowanych

Cel operacyjny 2.1. Rozwój wysokiej jakości usług społecznych sprzyjających włączeniu społecznemu i przeciwdziałających negatywnym zjawiskom społecznym

2.1.1. Rozwój infrastruktury sprzyjającej włączeniu społecznemu

W zasobach Gminy Miasta Świdnicy, na dzień 31 grudnia 2021 r. znajdowało się 469 lokali z najmem socjalnym. W 2021 r. przydzielono lokal z najmem socjalnym 16 rodzinom (27 osób w tych rodzinach) oraz lokal komunalny 6 rodzinom (12 osób w tych rodzinach).

Osobom posiadającym tytuł prawny do lokalu, zamieszkującym w tym lokalu, który spełnia kryterium metrażowe, pod warunkiem spełnienia kryterium dochodowego, przysługuje dodatek mieszkaniowy. Jest to świadczenie pieniężne, które pozwala utrzymać mieszkanie wówczas, gdy najemca lub właściciel nie mogą samodzielnie pokryć wydatków na jego utrzymanie. W 2021 r. dodatek mieszkaniowy wypłacono 539 osobom.

źródło: Wydział Gospodarki Mieszkaniowej Urzędu Miejskiego

2.1.2. Zwiększenie dostępności usług zdrowotnych

Starostwo Powiatowe w Świdnicy w 2021 r. realizowało na terenie Powiatu Świdnickiego programy w zakresie profilaktyki zdrowotnej:

➤ Program profilaktyki i wczesnego wykrywania osteoporozy

Programem objęto 532 osoby, w tym:

- 454 osoby wypełniły ankiety wstępne,
- 353 osoby zostały zakwalifikowane do densytometrii,
- u 329 osób przeprowadzono badania densytometryczne,
- u 176 osób stwierdzono osteopenię,
- u 73 osób stwierdzono osteoporozę,
- udzielono konsultacji lekarskich 324 osobom,
- 324 osoby poddano działaniom edukacyjnym w zakresie osteoporozy,
- 73 osoby zostały skierowane do POZ celem dalszej diagnostyki lub leczenia;

➤ Program Ochrony Zdrowia Psychicznego Mieszkańców Powiatu Świdnickiego na lata 2018-2022

- przeprowadzono indywidualne konsultacje psychologiczne dla uczniów szkół ponadpodstawowych z terenu Powiatu Świdnickiego, 16 uczniów,
- przeprowadzono warsztaty „Uważności i redukcji stresu” dla uczniów szkół ponadpodstawowych oraz dyrektorów i psychologów i pedagogów szkolnych, 12 szkół, 1.135 uczniów, 25 dyrektorów, psychologów i pedagogów szkolnych.

źródło: Starostwo Powiatowe

Urząd Miejski w Świdnicy zrealizował w 2021 r. w ramach profilaktyki zdrowotnej:

➤ Program profilaktyki zakażeń wirusem brodawczaka ludzkiego (HPV) na lata 2021-2023 dla Gminy Miasto Świdnica – kampanią objęto 162 osoby, wykonano 261 szczepień;

➤ Leczenie niepłodności metodą zapłodnienia pozaustrojowego In vitro dla mieszkańców Gminy Miasto Świdnica na lata 2020-2023

Do programu zgłosiło się 13 par, z których 8 zostało zakwalifikowanych i 5 zrezygnowało. W ramach kampanii informacyjno-edukacyjnej:

- stworzono dedykowaną podstronę o programie oraz odnośnik na stronie głównej www.klinikainvicta.pl,
- realizowano kampanię reklamową na portalu społecznościowym facebook przez cały czas trwania programu, o łącznym zasięgu 45.000 użytkowników i ponad 300.000 wyświetleń reklamy,
- opublikowano online sponsorowany artykuł,
- przygotowano materiały informacyjne i promocyjne w formie plakatów i ulotek;

➤ Profilaktyka i wczesne wykrywanie nowotworów złośliwych dolnego odcinka przewodu pokarmowego – badanie na krew utajoną w kale dla kobiet i mężczyzn, 94 uczestników.

Gmina Miasto Świdnica zleciła i udzieliła dotacji na realizację zadania publicznego Miasta „Działania mające na celu wspieranie osób chorych, niepełnosprawnych, w wieku senioralnym i ich rodzin oraz promocję zdrowego stylu życia”:

- Świdnickiemu Stowarzyszeniu „Amazonki”, z przeznaczeniem na wsparcie fizyczne i psychiczne kobiet po diagnozie raka piersi oraz rozpowszechnianie informacji o profilaktyce nowotworu,
- Dolnośląskiej Fundacji Onkologicznej, z przeznaczeniem na działania na rzecz osób dotkniętych chorobą nowotworową.

źródło: Wydział Polityki Społecznej i Spraw Socjalnych Urzędu Miejskiego

2.1.3. Zwiększenie dostępności do usług opiekuńczych dla osób niesamodzielnych

Osoby starsze mogą zostać objęte usługami opiekuńczymi w miejscu zamieszkania. Usługi opiekuńcze przyznawane są osobom, które ze względu na stan zdrowia, wiek lub inną przyczynę wymagają pomocy osób innych, a są jej pozbawione z powodu samotności lub niemożności zapewnienia jej przez rodzinę. Jest to zadanie własne gminy o charakterze obowiązkowym, realizowane przez opiekunki społeczne zatrudnione przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej, w formie umowy zlecenia. Usługi opiekuńcze obejmują przede wszystkim pomoc w zaspokojeniu codziennych potrzeb życiowych, opiekę higieniczną, zalecaną przez lekarza pielęgnację oraz zapewnienie kontaktów z otoczeniem. W 2021 r.:

- z usług opiekuńczych korzystało 387 osób (z 339 rodzin),
- zrealizowano 81.032 godz. usług opiekuńczych.

Osoby korzystające ze świadczeń ponoszą częściową odpłatność, w zależności od swojej sytuacji materialnej, na zasadach określonych uchwałą Rady Miejskiej w Świdnicy. Część osób wymagających wsparcia w formie usług opiekuńczych korzysta z pracy wolontariuszy, realizujących pracę na rzecz świdnickich seniorów, w zamian za uzyskanie umorzenia zadłużenia czynszowego. W 2021 r. Urząd Miejski skierował do prac w ramach wolontariatu 10 osób.

Dodatkowo w 2021 r. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej realizował rządowy Program „Wspieraj Seniora”, mający na celu pomoc w dostarczeniu niezbędnych produktów do domu seniora, by ograniczyć konieczność wychodzenia osób starszych na zewnątrz podczas pandemii, ze względu na ich bezpieczeństwo. Głównym założeniem programu było, by osoby powyżej 70 roku życia, które chcą ograniczyć wychodzenie z domu, a potrzebują wsparcia w codziennych czynnościach mogły skorzystać z pomocy wolontariuszy Ośrodka. Pomoc polegała w szczególności na zrobieniu zakupów, dostarczeniu obiadów, wyprowadzaniu psa oraz załatwianiu spraw urzędowych i wizyt lekarskich. Udzielenie pomocy w ramach programu nie było zależne od kryterium dochodowego. Z programu nie mogły skorzystać osoby, które już otrzymują wsparcie z Ośrodka w ramach usług opiekuńczych. Z pomocy w ramach programu skorzystało 43 świdnickich seniorów.

źródło: Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej

Osobom wymagającym intensywnych świadczeń pielęgnacyjnych, których w miejscu zamieszkania nie można zapewnić, oferowane są świadczenia w ramach opieki długoterminowej. Na terenie Powiatu Świdnickiego dla mieszkańców Świdnicy zadanie było realizowane przez:

- zakład opiekuńczo-leczniczy NZOZ „Mikulicz” w Świebodzicach, ul. Marii Skłodowskiej-Curie – 39 dostępnych miejsc,
- NZOZ Stacja Opieki Caritas Diecezji Świdnickiej – Świdnickie Hospicjum i Zakład Opieki Leczniczej Ojca Pio, ul. Przyjaźni w Świdnicy – 46 dostępnych miejsc (w tym 10 łóżek komercyjnych).

Stacjonarną opiekę paliatywną na rzecz pacjentów z chorobą nowotworową, odleżynami i POCHP (przewlekła obturacyjna choroba płuc) na terenie Powiatu Świdnickiego zapewniało hospicjum stacjonarne NZOZ „Mikulicz” w Świebodzicach, ul. Marii Skłodowskiej-Curie – 13 dostępnych miejsc.

źródło: Starostwo Powiatowe

Gmina Miasto Świdnica zleciła i udzieliła dotacji na realizację zadania publicznego Miasta „Działania mające na celu wspieranie osób chorych, niepełnosprawnych, w wieku senioralnym i ich rodzin oraz promocję zdrowego stylu życia” Towarzystwu Przyjaciół Chorych

„Hospicjum”. Towarzystwo realizuje działania w zakresie zapewnienia opieki osobom potrzebującym, dotkniętym chorobami nowotworowymi w ich środowisku domowym.

źródło: Wydział Polityki Społecznej i Spraw Socjalnych Urzędu Miejskiego

2.1.4. Rozwój i dostosowanie infrastruktury społecznej do potrzeb osób starszych i niepełnosprawnych

W 2021 r. w Świdnicy udostępniono budynek użyteczności publicznej przy ul. Malinowej 2, z przeznaczeniem na prowadzenie Klubu Seniora, którego zadaniem jest zwiększenie aktywnego uczestnictwa seniorów w życiu społecznym. Klub jest ośrodkiem wsparcia dla mieszkańców Świdnicy, w wieku 60+, nieaktywnych zawodowo. Inwestycję zrealizowano ze środków budżetu Gminy Miasto Świdnicy oraz dotacji celowej Ministerstwa Rodziny i Polityki Społecznej w ramach Programu Wieloletniego „Senior+” na lata 2015-2020.

źródło: Wydział Inwestycji Miejskich Urzędu Miejskiego

W Świdnicy budynki użyteczności publicznej oraz główne dworce: kolejowy i autobusowy, są dostosowane i dostępne dla osób z niepełnosprawnościami. Przystanki komunikacyjne systematycznie przystosowywane są do obsługi osób starszych i niepełnosprawnych. Propozycje przygotowywane w sferze kulturalnej i sportowej mają charakter otwarty, uwzględniający potrzeby osób niepełnosprawnych. Windy i miejsca wyznaczone dla osób poruszających się na wózkach w budynkach umożliwiają pełną dostępność imprez. Sala teatralna wyposażona jest w pętlę indukcyjną, umożliwiającą osobom słabo słyszącym i niedosłyszącym pełne korzystanie z oferty programowej.

2.1.5. Rozwój działań ograniczających dziedziczenie ubóstwa

W celu zabezpieczenia podstawowych potrzeb bytowych dziecka i rodziny Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej wypłacał świadczenia pieniężne oraz niepieniężne, przyznawane na podstawie obowiązujących przepisów, w szczególności ustawy: o pomocy społecznej, o świadczeniach rodzinnych, o pomocy osobom uprawnionym do alimentów, o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci, m.in.:

- zasiłek z powodu potrzeby ochrony macierzyństwa lub wielodzietności – 39 rodzin (203 osoby w tych rodzinach),
- zasiłek z powodu bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego, zwłaszcza rodzinom niepełnym lub wielodzietnym – 117 rodzin (361 osób w tych rodzinach),
- zasiłek rodzinny – 1.582 osoby,
- dodatek z tytułu urodzenia dziecka – 75 osób,
- dodatek z tytułu opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego – 25 osób,
- dodatek z tytułu samotnego wychowywania dziecka – 139 osób,
- dodatek z tytułu wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej – 295 osób,
- jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka – 237 osób,
- świadczenie rodzicielskie – 145 osób,
- świadczenie wychowawcze – 5.860 rodzin, 8.662 dzieci objętych świadczeniem,
- świadczenia z funduszu alimentacyjnego – 326 osób,
- 649 rodzin (326 dzieci w tych rodzinach) korzystało z żywności w ramach Banku Żywności,
- 30 rodzin (42 dzieci w tych rodzinach) skierowano do udzielenia pomocy rzeczowej, w formie paczek świątecznych od prywatnych darczyńców, sprzętu AGD od przedsiębiorstwa Electrolux,

skierowań do odebrania odzieży, pościeli, ręczników itp. z magazynu Schroniska dla Bezdomnych oraz Spółdzielni Socjalnej „MITOS”.

Stypendium szkolne jest formą pomocy dla uczniów znajdujących się w trudnej sytuacji materialnej, wynikającej z niskich dochodów na osobę w rodzinie, w szczególności, gdy w rodzinie występuje: bezrobocie, niepełnosprawność, ciężka lub długotrwała choroba, wielodzietność, brak umiejętności wypełniania funkcji opiekuńczo-wychowawczych, alkoholizm lub narkomania, a także gdy rodzina jest niepełna. W 2021 r. świadczeniem objętych było 251 osób.

Zasiłek szkolny może być przyznany uczniowi, który znalazł się przejściowo w trudnej sytuacji materialnej z powodu zdarzenia losowego: pożar, powódź, ciężka choroba, pobyt w szpitalu, zgon członka rodziny, kradzież w szkole, inne zdarzenie, którego uznanie należy być do organu przyznającego świadczenie w formie decyzji administracyjnej. W 2021 r. świadczeniem objęto 22 osoby.

W pomocy środowiskowej realizowanej przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej najważniejszym zadaniem jest praca socjalna, która skupia się na rozwiązywaniu problemów osób i rodzin, poprzez motywowanie do samodzielnego działania i asystowanie w rozwiązywaniu problemów. Skierowana jest na przywrócenie zdolności osób i rodzin do samodzielnego funkcjonowania. Praca socjalna może być prowadzona w oparciu o kontrakt socjalny, czyli umowę dwustronną zawieraną przez pracownika socjalnego z podopiecznym w celu znalezienia najlepszego rozwiązania dla trudnej sytuacji życiowej klienta. Określa on uprawnienia i zobowiązania stron, w ramach wspólnie podejmowanych działań zmierzających do przezwyciężenia trudnej sytuacji życiowej podopiecznego. W 2021 r. kontraktem socjalnym objętych było 89 osób, zawarto 90 kontraktów.

źródło: Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej

W związku z realizacją w 2021 r. nauki w formie zdalnej, 162 uczniów szkół podstawowych zostało objętych wsparciem w formie wypożyczenia sprzętu komputerowego, laptopów i komputerów stacjonarnych, w ramach programu Zdalna Szkoła, Zdalna Szkoła+ oraz z zasobów własnych szkoły.

źródło: miejskie szkoły podstawowe

Urząd Miejski w ramach pomocy osobom i rodzinom o niskich dochodach udzielił wsparcia w formie:

- dodatku mieszkaniowego – 539 osób,
- umorzenia zaległości czynszowych i innych opłat związanych z umową najmu lokalu, w zamian za pracę w ramach wolontariatu – 7 osób.

źródło: Wydział Gospodarki Mieszkaniowej Urzędu Miejskiego

2.1.6. Rozwój polityki senioralnej

W Świdnicy miejsca, w których osoby starsze mogą się spotykać, dzielić doświadczeniem i oddawać ulubionym aktywnościom tworzą kluby seniora, placówka wsparcia dziennego, Uniwersytet Trzeciego Wieku. Ich zadaniem jest stworzenie miejsca, w którym uczestnicy mogą utrzymywać aktywność fizyczną i społeczną, poszerzać kompetencje, próbować nowych rzeczy, a przede wszystkim podtrzymywać więzi koleżeńskie i wzajemnie się wspierać. Aby kształtować pozytywny wizerunek osób starszych, aktywnych fizycznie, psychicznie i społecznie, w mediach społecznościowych, na stronach internetowych i w lokalnych mediach umieszczane są informacje o zaangażowaniu seniorów w działania, jakie

są prowadzone. Przekłada się to na wzrost zainteresowania seniorów udziałem w zorganizowanych zajęciach.

Miejską jednostką organizacyjną pomocy społecznej, koordynującą działania na rzecz seniorów w mieście, jest Dzienny Dom „Senior-WIGOR”, który realizuje zadania w zakresie:

- profilaktyki i prewencji psychologiczno-pedagogicznej w celu przeciwdziałania patologii życia społecznego ludzi starszych oraz wydłużenia okresu samodzielnego funkcjonowania,
- poprawy ogólnej sprawności psychofizycznej pensjonariuszy świadcząc usługi edukacyjne, sportowo-rekreacyjne oraz w zakresie aktywności ruchowej i kinezyterapii,
- odbudowy i podtrzymania więzi rodzinnych i społecznych, aktywizując pensjonariuszy społecznie i kulturalno-oświatowo,
- tworzenia nowych, dobrych relacji w grupie, opartych na współpracy i wzajemnym szacunku,
- wydłużenia okresu samodzielnego funkcjonowania w życiu codziennym,
- realizacji projektów.

W placówce dostępnych jest 130 miejsc. W 2021 r. z usług placówki skorzystało 140 seniorów. W ramach działalności realizowano:

➤ terapię zajęciową, w tym zajęcia:

- ruchowe – codzienna gimnastyka (z kijkami, taśmami, piłkami dużymi i małymi),
- relaksacyjne,
- integracyjne (gry poprawiające pamięć, uważność i koncentrację),
- w gabinecie SPA (maseczki, masaże, pilingi na twarz i dłonie),
- komputerowe indywidualne i grupowe,
- kulinarne „Kulinarne poniedziałki”,
- grupowe oraz indywidualne konsultacje z psychologiem,
- grupowe oraz indywidualne konsultacje z dietetykiem,
- z muzykoterapii „Muzyczne czwartki”,
- z arteterapii,
- z tańca i choreografii zespołu „Teatryk Zielona Gęś”, na których przygotowywano spektakle z okazji Świąt, Przeglądów Teatralnych, Świdnickich Dni Seniora,
- krawieckie pracowni „Złotej Igły”, na których przygotowywano dekoracje świąteczne i okolicznościowe, kostiumy na przedstawienia teatralne,
- biblioterapii „Klub Dobrej Książki”, z głośnego czytania,
- ogrodnicze (hortiterapia),
- sportowe: tenis stołowy, bilard, nordic walking, siłownia zewnętrzna;

➤ rehabilitację, w tym z zakresu:

- fizykoterapii: biostymulacja laserowa, naświetlenia lampą Sollux, magnetronika elektroterapia prądami, Aquavibron, masaże suche, masaż podciśnieniowy skojarzony z elektroterapią, drenaż limfatyczny – w 2021 r. zrealizowano 1.694 zabiegi,
- kinezyterapii: ćwiczenia bierne i czynne w obciążeniu na podwieszkach, ćwiczenia na przyrządach ogólnokondycyjne (rowerek, bieżnia, piłki rehabilitacyjne, maty, orbitreki), gimnastyka przeciwwzkrzepowa – w 2021 r. zrealizowano 6.368 zabiegów;
- „Senior w kulturze” – działania mające na celu zachęcanie seniorów do regularnego udziału w wydarzeniach lokalnych o charakterze kulturalnym, realizowane we współpracy ze Świdnickim Ośrodkiem Kultury oraz Muzeum Dawnego Kupiectwa:
 - spektakle, koncerty, warsztaty, wystawy: malarstwa, fotografii, panele dyskusyjne, spotkania z aktorami i reżyserami,
 - spotkania w ramach Klubu Dobrej Książki oraz Filtoteki Dorosłego Człowieka, polegające na wymianie poglądów i refleksji na temat filmu lub książki,
 - integracja międzypokoleniowa poprzez teatr – udział w warsztatach teatralnych, których elementami są: drama, pantomima, taniec, praca z maską, praca z tekstem, praca z głosem, praca z rekwizytem,

- występy Teatru „Zielona Gęś” na festiwalach i imprezach kulturalnych: Czas na Teatr, Festiwal Teatrów Ulicznych, Przeglądy Zespołów Kolędniczych, Przegląd Piosenki Przedszkolnej i Marsz Uśmiechu,
- spotkania teatralne z różnymi grupami społecznymi: dziećmi, młodzieżą, seniorami zrzeszonymi w stowarzyszeniach, fundacjach, osobami z niepełnosprawnością,
- organizacja imprez okolicznościowych: Dzień Babci i Dziadka, Walentynki, Zabawy Karnawałowe, Dzień Kobiet, Powitanie/Pożegnanie Lata;
- „Senior kreator” – integracja poprzez sztuki plastyczne:
 - zajęcia podnoszące samoocenę, stymulujące do aktywności artystycznej i psychoruchowej, obejmujące: malarstwo sztalugowe, akwarela, rysunek, grafika, rzeźba,
 - międzysrodowiskowe plenery, wystawy dla społeczności lokalnej,
 - udział w konkursach plastycznych;
- „Senior w świecie ceramiki” – integracja poprzez twórczość, w celu rozwoju sensomotoryki i kreatywności, niwelowania napięć emocjonalnych, podnoszenia satysfakcji i poczucia spełnienia, kształtowania umiejętności pracy w grupie:
 - zajęcia polegające na wytwarzaniu ceramiki o charakterze użytkowym i artystycznym: misy, wazy, donice, patery, kubki, dekoracje świąteczne, biżuteria, rzeźba artystyczna, kafelki,
 - warsztaty międzypokoleniowe,
 - udział w akcjach charytatywnych;
- „Senior śpiewa” – program zakładający zajęcia rozwijające zainteresowania muzyką, śpiew przy akompaniamencie gitary oraz keyboardu, karaoke, wspólną naukę piosenek, jednocześnie usprawniające pamięć oraz pracę układu oddechowego, podnoszące nastój, dodające energii, odprężające;
- „Senior w podróży” – zakłada aktywizację i integrację środowisk senioralnych oraz wyjście z izolacji społecznej, poprzez wypoczynek i rekreację, w formie wycieczek na terenie Dolnego Śląska i zajęcia edukacyjne mające na celu poszerzanie wiedzy o Polsce i świecie: multimedia, spotkania z podróżnikami, fotografami, przewodnikami;
- „Senior EKO” – program skierowany jest do tych seniorów, którym radość i satysfakcję sprawia uprawianie roślin ogrodowych i doniczkowych, lubiących przebywać wśród zieleni:
 - warsztaty ogrodnicze i bukiciarskie,
 - warsztaty edukacyjne i proekologiczne w zakresie segregowania śmieci;
- „Senior w jesieni życia – jak oswoić starość?” – indywidualne zajęcia usprawniające i profilaktyczne z gerontopedagogiem, polegające na stworzeniu spersonalizowanego planu pracy, przy współpracy z rodziną seniora, mające na celu optymalne funkcjonowanie w środowisku oraz zachowanie jak najlepszej kondycji umysłowej, a tym samym zapobieganie powstawaniu wszelkiego rodzaju chorób i zaburzeń pamięci:
 - pogadanki i prelekcje na temat sposobów radzenia sobie z ograniczeniami wynikającymi z procesu starzenia się,
 - współpraca ze specjalistami (psycholog, dietetyk),
 - treningi pamięci, koncentracji i uważności, gry stolikowe,
 - treningi relaksacyjne i ćwiczenia oddechowe;
- „Senior w wirtualnym świecie” – podtrzymywanie umiejętności nabytych podczas zrealizowanych kursów w zakresie obsługi komputera, nauka obsługi tabletu, smartfona, drukarki, skanera i innych sprzętów elektronicznych;
- „Senior w ruchu” – program zachęca seniorów do szeroko pojętej aktywności ruchowej:
 - rehabilitacja,
 - codzienna gimnastyka ogólnorozwojowa oraz poranny rozruch przy muzyce, z użyciem drobnego sprzętu typu: piłki, kijki, chusty, gumy rehabilitacyjne,

- zajęcia z choreoterapii: tańce integracyjne, zabawy typu Klanza, tańce w kole z różnych stron świata,
 - wieczorki taneczne,
 - imprezy o charakterze sportowym, spacerzy z kijkami, ćwiczenia na stepie,
 - gra w tenisa stołowego i bilard;
 - „Senior w pracowni Złotej Igły” – zajęcia z krawiectwa, z dostępem do akcesoriów krawieckich, maszyn do szycia, żelazka, deski do prasowania, manekina krawieckiego:
 - warsztaty krawieckie,
 - „Pracownia Modowa” – zajęcia, podczas których uczestnicy nadają świeży wizerunek „starym” ubraniom, przerabiają własną garderobę, ozdabiają torebki, szyją kostiumy do spektakli teatralnych.
 - dla seniorów zaawansowanych zajęcia bazujące na profesjonalnych wykrojach krawieckich,
 - tworzenie własnych stylizacji modowych, obszywanie firan, patchworki.
- źródło: Dzienny Dom „Senior-WIGOR”

1 kwietnia 2021 r. uruchomiono Klub Seniora przy ul. Malinowej 2, działający w strukturach Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej. Celem Klubu jest aktywizacja i integracja jego uczestników ze środowiskiem lokalnym, budowanie nowych więzi, organizowanie wzajemnej pomocy, poprawa stanu psychofizycznego uczestników, poprzez korzystanie z oferty edukacyjnej, kulturalnej, rekreacyjnej organizowanej w Klubie.

W placówce dostępnych jest 30 miejsc. W 2021 r. z usług placówki skorzystało 53 seniorów. W ramach działalności realizowano:

- działania aktywizujące ruchowo, dostosowane do indywidualnych możliwości uczestników: zajęcia taneczne, nordic walking, joga, pilates;
- warsztaty manualne, polegające na rozwijaniu uzdolnień manualnych, z wykorzystaniem różnych technik, m.in. malarstwo, zdobnictwo, makrama, dekoratorstwo, warsztaty florystyczne;
- terapia zajęciowa: joga, warsztaty manualne, zajęcia pobudzające psychoruchowo, gry planszowe stymulujące procesy myślowe i pamięciowe (m.in. memory, rummicub);
- spotkania okolicznościowe, m.in. z okazji Dni Seniora, imienin;
- prowadzenie kawiarenki;
- spotkania z psychologiem, w siedzibie Klubu oraz Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej;
- działania edukacyjno-kulturalne: udział w spotkaniach edukacyjnych ze specjalistami z zakresu m.in.:
- zdrowego stylu życia – warsztaty dietetyczne, konkursy,
- bezpieczeństwa seniorów – spotkania z policjantem, szkolenie Fundacji Przyszłość Pokoleń „Bezpieczny Senior”, szkolenie metodą „WenDo”, szkolenie Jak reagować w sytuacji zagrożenia,
- profilaktyki zdrowia – prelekcje Powiatowej Stacji Sanitarno Epidemiologicznej w Świdnicy, spotkanie z podologiem;
- wycieczki: Arboretum Wojsławice, Muzeum Dawnego Kupiectwa, Twierdza Kłodzka, Park Miniatur Minieuroland;
- udział w wydarzeniach kulturalnych: Festiwal Organowy im. CH. Schlägla w Kościele Pokoju, Festiwal Teatru Otwartego, koncert operetkowy „Ze Straussem przez Wiedeń”, występy grupy teatralnej przy Świdnickim Uniwersytecie Trzeciego Wieku, spektakle organizowane w Świdnickim Ośrodku Kultury, spotkania autorskie w ramach projektu „Cztery Żywiły Słowa”.

Zgodnie z założeniami Programu Wieloletniego „Senior+” na lata 2021-2025, uczestnicy Klubu Seniora objęci byli również usługami socjalnymi, w formie zapewnienia ciepłego napoju, miejsca do odpoczynku, spędzania wolnego czasu, wsparcia emocjonalnego, pomocy w rozwiązywaniu trudnych sytuacji, w wypełnieniu dokumentów, udostępniania komputera

z dostępem do internetu oraz urządzeń wielofunkcyjnych, zapewnienia dostępu do środków higieny osobistej (maseczki, płyn do dezynfekcji), pomoc w rejestracji do lekarza, zapewnienia wsparcia telefonicznego w trakcie choroby lub gorszego samopoczucia.

źródło: Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej

Świdnicki Uniwersytet Trzeciego Wieku prowadzi działalność wśród seniorów, której celem jest propagowanie i realizacja aktywnego stylu życia. Adresatami oferty Uniwersytetu są osoby w wieku 50+. W 2021 r. skorzystało z niej 879 członków Stowarzyszenia:

- działania aktywizujące ruchowo, przywracające sprawność: joga, pilaste, taniec rekreacyjny, gimnastyka w wodzie, nordic walking, wycieczki, spacer, zajęcia sportowo-rekreacyjne w Parku Centralnym, piknik rekreacyjny;
- edukacja zdrowotna – szkolenie z pierwszej pomocy przedmedycznej, warsztaty masażu ciała, masażu gorącymi kamieniami, zajęcia z psychologiem;
- działania informacyjno-edukacyjne w zakresie podnoszenia świadomości społeczeństwa o problemach i potrzebach osób starszych oraz kształtowania pozytywnego wizerunku seniorów, aktywnych fizycznie, psychicznie i społecznie:
 - udział w pracach Dolnośląskiej Społecznej Rady Senioralnej,
 - udział w konferencjach Parlamentu Seniorów,
 - przygotowanie i przeprowadzenie debaty liderów UTW, innych organizacji senioralnych i wolontariuszy,
 - udział w obchodach Dni Seniora – igrzyska sportowe, Defilada Uśmiechu, prezentacja spektaklu słowno-muzycznego „Jestem, jaka jestem”,
 - spotkania z członkami Regionalnej Koalicji na Rzecz Zdrowego Starzenia Się, w celu poszukiwania optymalnych metod wsparcia seniorów w zdrowym starzeniu się,
 - udział w XIV Dolnośląskim Forum Federacji UTW pod hasłem Popandemiczna psychologiczna OD-NOWA;
- udział w zajęciach zwiększających poziom wiedzy, umiejętności i aktywną postawę słuchaczy:
 - konkursy i gry myślowe i pamięciowe,
 - projekt Fundacji Św. Jadwigi w Morawie „Drabina: drama, biografia, narracja”,
 - przygotowanie w ramach współpracy z Fundacją „Ładne Historie” przy realizacji projektu „Lato na podwórku” spektaklu międzypokoleniowego „Kopciuszek”,
 - udział w projekcie „Przy stole” Muzeum Dawnego Kupiectwa, przedstawiającym dziedzictwo pokoleń,
 - Cafe Senior – spotkania przy kawie, na których seniorzy dzielili się wrażeniami z własnych podróży po świecie, prezentowali swoje pasje i hobby,
 - praca Senioralnej Grupy Radiowej – przeprowadzanie wywiadów na potrzeby audycji w internetowym Radio SoVo, we współpracy z Fundacją Pro Cultura w Warszawie,
 - udział w szkoleniach Akademii Lokalnego Animatora Bezpieczeństwa Seniorów w ramach projektu „Bezpieczny Senior – Świadomy” w Nowym Sączu i Krakowie;
- „Seniorzy aktywni w kulturze” – projekt dofinansowany ze środków budżetu Miasta Świdnicy:
 - międzypokoleniowe spotkania poetycko-literackie poświęcone patronom roku 2021 Stanisławowi Lemowi i Cyprianowi Kamilowi Norwidowi,
 - spektakl dla seniorów ze Świdnicy o kobietach, nie tylko dla kobiet „Jestem, jaka jestem”,
 - jubileusz X-lecia grupy teatralnej UTWorki z prezentacją na scenie Świdnickiego Ośrodka kultury „Ballady o trzęsących się portkach”;
- „Rekreacja łączy seniorów” – projekt dofinansowany ze środków budżetu Miasta Świdnicy, realizowany w formie pikników rekreacyjnych dla seniorów;

➤ „Powrót Seniorów do zdrowia” – projekt dofinansowany ze środków budżetu Starostwa Powiatowego w Świdnicy:

- zajęcia rekreacyjne – nornic walking, taniec rekreacyjny, pilates, gimnastyka w wodzie, warsztaty w wodzie,

- szkolenie w zakresie pierwszej pomocy przedmedycznej,

- Olimpiada Seniorów, m.in. z siatkówką krzyżową, zbijanką, tańcami przy muzyce;

➤ „Piosenka łączy seniorów” – X Jubileuszowy Przegląd Piosenki Uniwersytetów Trzeciego Wieku z Dolnego Śląska, dofinansowany ze środków Urzędu Marszałkowskiego Województwa Dolnośląskiego.

źródło: Świdnicki Uniwersytet Trzeciego Wieku

Cel operacyjny 2.2. Wsparcie na rynku pracy osób zagrożonych wykluczeniem społecznym

2.2.1. Wsparcie dla tworzenia i funkcjonowania podmiotów ekonomii społecznej

Działania koordynujące pracę organizacji i instytucji realizujących zadania na rzecz mieszkańców Świdnicy zostały usystematyzowane w Programie współpracy Gminy Miasto Świdnica z organizacjami pozarządowymi oraz innymi podmiotami prowadzącymi działalność społecznie użyteczną na 2021 rok, ustanowionym uchwałą nr XXII/227/20 Rady Miejskiej w Świdnicy z dnia 30 października 2020 r. Program ma na celu budowanie partnerstwa służącego rozpoznaniu i zaspokajaniu potrzeb mieszkańców oraz wzmacnianiu roli aktywności obywatelskiej w rozwiązywaniu problemów lokalnych.

źródło: Referat Organizacji Pozarządowych Urzędu Miejskiego

W Urzędzie Miejskim w Świdnicy w Wydziale Funduszy Zewnętrznych i Rozwoju Gospodarczego mieści się Gminne Centrum Obsługi Inwestora i Eksportera. Każdy potencjalny przedsiębiorca może otrzymać pomoc w załatwieniu spraw formalno-prawnych związanych z procesem inwestycyjnym i uruchomieniem działalności na terenie miasta oraz informację:

- jak założyć działalność,

- o potencjalnych podwykonawcach i kooperatorach,

- o dostępnych ulgach i preferencjach w ramach aktualnych programów pomocowych,

- o wymaganych dokumentach niezbędnych na wszystkich etapach procesu przed inwestycyjnego oraz kompleksowej pomocy w procesie inwestycyjnym wraz z danymi teleadresowymi.

W ramach GCOIE realizowana jest promocja gospodarcza Świdnicy oraz organizowane spotkania biznesowe z udziałem ekspertów zewnętrznych z Dolnośląskiej Agencji Współpracy Gospodarczej (DAWG) oraz Polskiej Agencji Inwestycji i Handlu (m.in. konferencje, szkolenia, debaty).

2.2.2. Rozwój współpracy instytucji i organizacji w zakresie aktywizacji osób bezrobotnych

Mieszkańcy Świdnicy posiadający zadłużenie w opłatach za mieszkanie, w zamian za uzyskanie umorzenia zadłużenia czynszowego, mogą realizować usługi opiekuńcze na rzecz świdnickich seniorów, w formie wolontariatu. W 2021 r. Wydział Gospodarki Mieszkaniowej Urzędu Miejskiego skierował do prac w ramach wolontariatu 10 osób, z których 7 uzyskało umorzenie zaległości.

źródło: Wydział Gospodarki Mieszkaniowej Urzędu Miejskiego

Powiatowy Urząd Pracy oferuje osobom bezrobotnym, zagrożonym wykluczeniem społecznym alternatywne formy aktywizacji zawodowej i instrumenty rynku pracy:

- organizacja staży – 138 osób,
- prace interwencyjne – 32 osoby,
- refundacja kosztów przejazdu – 40 osób,
- refundacja kosztów opieki nad dzieckiem do lat 6 – 7 osób,
- bony na zasiedlenie dla osób do 30 r.ż. – 5 osób,
- bon zatrudnieniowy dla osób do 30 r.ż. – 4 osoby,
- bon stażowy dla osób do 30 r.ż. – 1 osoba,
- szkolenia – 48 osób,
- prace społecznie użyteczne – 34 osoby,
- roboty publiczne – 48 osób,
- refundacja wynagrodzeń osób, które ukończyły 50 lat – 10 osób,
- studia podyplomowe – 3 osoby.

Osobom poszukującym pracy, Powiatowy Urząd Pracy udzielał poradnictwa zawodowego w formie indywidualnych porad zawodowych – 106 osób. Podczas rozmów doradczych uczestnicy są motywowani do zdobywania nowych kwalifikacji w ramach kursów zawodowych oraz uzupełniania wykształcenia, co zwiększa ich konkurencyjność na rynku pracy oraz możliwości zatrudnienia.

źródło: Powiatowy Urząd Pracy

Formą zachęty dla inwestorów tworzących nowe miejsca pracy jest zwolnienie z podatku od nieruchomości. Prezydent Miasta Świdnicy w celu pobudzenia rozwoju gospodarczego udzielił wsparcia dla przedsiębiorców na podstawie uchwał Rady Miejskiej – pomoc publiczną w formie zwolnienia z podatku od nieruchomości w 2021 r. utrzymano dla 23 firm, na łączną kwotę 3.781.122 zł.

źródło: Wydział Funduszy Zewnętrznych i Rozwoju Gospodarczego Urzędu Miejskiego

2.2.3. Współpraca z pracodawcami na rzecz aktywizacji zawodowej grup defaworyzowanych

Powiatowy Urząd Pracy w Świdnicy w ramach działalności statutowej w 2021 r. realizował działania aktywizujące bezrobotnych:

- projekt Aktywizacja osób młodych pozostających bez pracy w powiecie świdnickim (V), 89 osób,
- projekt Aktywizacja osób młodych pozostających bez pracy w powiecie świdnickim (VI), 28 osób,
- projekt Aktywizacja osób od 30 roku życia pozostających bez zatrudnienia w powiecie świdnickim (I), 107 osób,
- publikacja informacji sygnalnej w zakresie zawodów deficytowych, zrównoważonych oraz nadwyżkowych w Powiecie Świdnickim: Barometr Zawodów.

Powiatowy Urząd Pracy realizował w zakresie zatrudnienia:

- jednorazową dotację na podjęcie działalności gospodarczej ze środków Funduszu Pracy i Unii Europejskiej, 59 osób,
- refundację kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy ze środków Funduszu Pracy, Unii Europejskiej i Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych, 60 osób.

źródło: Powiatowy Urząd Pracy

Promocję przedsiębiorczości i samozatrudnienia Gmina Miasto Świdnica realizowała w formie organizacji i współorganizacji szkoleń, spotkań informacyjnych i doradczych dla przedsiębiorców oraz zainteresowanych prowadzeniem działalności gospodarczej, w tym realizowanych ze środków UE oraz poprzez tworzenie preferencyjnych warunków dla przedsiębiorców. W 2021 r. zorganizowano:

- Świętojański EKOPIKNIK, podczas którego na 55 stoiskach zaprezentowali się lokalni i okoliczni przedsiębiorcy,
- spotkanie biznesowe „DSW – świdnicki biznes po pandemii”, w spotkaniu udział wzięło 60 przedstawicieli świdnickiego biznesu, instytucji i stowarzyszeń lokalnych,
- udział 5 reprezentantów świdnickich firm w Trutnowskim Jarmarku,
- wizytę studyjną w dwóch świdnickich firmach i wymianę dobrych praktyk, w której uczestniczyło 15 przedstawicieli czeskich firm,
- wizytę studyjną w trzech czeskich firmach i wymianę dobrych praktyk, w której uczestniczyło 15 przedstawicieli świdnickich firm,
- spotkanie dla przedsiębiorców „Świdnica przedsiębiorcom”, w którym udział wzięło 50 osób.

W ramach Gminnego Centrum Obsługi Inwestora i Eksportera (GCOIE) prowadzona jest baza świdnickich firm, która obejmuje 103 zarejestrowanych przedsiębiorców. W ramach Centrum prowadzono:

- dedykowaną grupę wsparcia lokalnych przedsiębiorców na portalu facebook pt. „Zakupy w Świdnicy” <https://www.facebook.com/groups/ZakupyWSwidnicy>, liczącą ponad 3,2 tys. członków,
- stronę zapewniającą wsparcie dla lokalnego biznesu i służącą budowaniu skutecznej komunikacji samorządu z przedsiębiorcami na portalu facebook „Świdnica Przedsiębiorcom” <https://www.facebook.com/SwidnicaPrzedsiębiorcom>,
- akcję „Wspieram Lokalnie – Świdnica Przedsiębiorcom”, która umożliwia lokalnym firmom zaprezentowanie swojej oferty,
- specjalną stronę internetową „ŚWIDNICA NA WYNOS” z aktualną bazą lokali gastronomicznych <http://geoportal.um.swidnica.pl/pages/swidnicanawynos.php>, oferujących usługi na wynos,
- promocję lokalnych firm oraz świdnickiej gastronomii pod hasłem „ŚWIDNICA NA WYNOS” oraz „Wspieraj Lokalnie” na przystankach autobusowych i billboardach.

W związku z ponoszeniem negatywnych konsekwencji ekonomicznych z powodu COVID-19, w 2021 r. 66 świdnickich przedsiębiorców wsparto pomocą publiczną. Na podstawie uchwał:

- nr XXV/270/21 z dnia 29 stycznia 2021 r. w sprawie zwolnień od podatku od nieruchomości przedsiębiorców, których płynność finansowa uległa pogorszeniu w związku z ponoszeniem negatywnych konsekwencji ekonomicznych z powodu COVID-19, na łączną kwotę 18.847 zł,
- nr XXV/269/21 z dnia 29 stycznia 2021 r. w sprawie odstąpienia od dochodzenia niektórych należności o charakterze cywilnoprawnym przypadających Gminie Miasto Świdnica lub jej jednostkom organizacyjnym w stosunku do podmiotów, których płynność finansowa uległa pogorszeniu w związku z ponoszeniem negatywnych konsekwencji ekonomicznych z powodu COVID-19, na łączną kwotę 30.701 zł,
- nr XXV/268/21 z dnia 5 marca 2021 r. w sprawie zwolnienia z opłaty za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia w miejscu sprzedaży za rok 2021, przedsiębiorców prowadzących punkty sprzedaży na terenie miasta Świdnica i zwrotu części tej opłaty, na łączną kwotę 42 837,75 zł.

źródło: Wydział Funduszy Zewnętrznych i Rozwoju Gospodarczego Urzędu Miejskiego

Cel strategiczny 3. Podniesienie poziomu jakości życia mieszkańców

Cel operacyjny 3.1. Wzmocnienie kapitału społecznego

3.1.1. Aktywizacja lokalnych społeczności

Na podstawie Programu współpracy Gminy Miasto Świdnica z organizacjami pozarządowymi oraz innymi podmiotami prowadzącymi działalność społecznie użyteczną, w 2021 r. organizacjom pozarządowym zostały zlecone do realizacji zadania publiczne miasta, w 10 konkursach ofert, w zakresie:

- wspierania i upowszechniania kultury fizycznej – 1 zadanie,
- kultury, sztuki, ochrony dóbr kultury i dziedzictwa narodowego – 2 zadania,
- turystyki i krajoznawstwa – 1 zadanie,
- pomocy społecznej – 1 zadanie,
- ochrony i promocji zdrowia – 3 zadania,
- działań na rzecz rodziny, macierzyństwa, rodzicielstwa, upowszechniania i ochrony praw dziecka – 1 zadanie,
- wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej – 1 zadanie.

W ramach tzw. małych grantów (art. 19a) zlecono 14 zadań, w tym z zakresu:

- działalności na rzecz osób w wieku emerytalnym – 2 zadania,
- nauki, szkolnictwa wyższego, edukacji, oświaty i wychowania – 2 zadania,
- kultury, sztuki, ochrony dóbr kultury i dziedzictwa narodowego – 2 zadania,
- wspierania i upowszechniania kultury fizycznej – 2 zadania,
- ochrony i promocji zdrowia – 2 zadania,
- ekologii i ochrony zwierząt oraz ochrony dziedzictwa przyrodniczego – 2 zadania,
- promocji i organizacji wolontariatu – 1 zadanie,
- turystyki i krajoznawstwa – 1 zadanie.

Ułatwienie koordynacji i wsparcia pracy organizacji pozarządowych realizujących zadania na rzecz mieszkańców Świdnicy jest możliwe dzięki prowadzeniu Centrum Wspierania Organizacji Pozarządowych przy ul. Długiej 33 i Miejskiego Centrum Wspierania Inicjatyw przy ul. Rynek 39-40. Lokale dostępne są od poniedziałku do piątku w godz. od 8.00 do 19.00, w czwartki do 20.00 oraz dodatkowo w soboty i niedziele, według potrzeb. W obu Centrach organizacje mogą nieodpłatnie użytkować lokale, w celu realizacji działań statutowych – swoje siedziby ma tu ok. 60 organizacji, a z adresu do korespondencji dodatkowo korzysta około 30 organizacji. Organizacje te oraz organizacje mające siedzibę poza Centrum, łącznie około 120, korzystają z różnych form doradztwa:

- usługi szkoleniowe i doradcze udzielane ustnie, pisemnie oraz poprzez sprawdzanie i weryfikację przygotowanych dokumentów,
- systematyczne wsparcie w codziennej działalności,
- promowanie wolontariatu, profesjonalizacja organizacji,
- kreowanie pozytywnej atmosfery do rozwoju partnerstwa społeczno-publicznego i społeczno-prywatnego,
- koordynowanie działań organizacji, kojarzenie partnerów w celu wspólnego pozyskiwania środków zewnętrznych,
- systematyczna diagnoza potrzeb organizacji,
- współpraca z instytucjami publicznymi i innymi partnerami w celu rozwoju społeczeństwa obywatelskiego, ekonomii społecznej oraz wsparcia organizacji.

Każda organizacja, po złożeniu odpowiedniego wniosku może bezpłatnie korzystać m.in. z pomieszczeń i sprzętu, adresu do korespondencji, szafki na dokumenty, pomieszczeń do spotkań i szkoleń.

Przy Centrum Wspierania Organizacji Pozarządowych działa Centrum Wolontariatu, które prowadzi na portalu społecznościowym facebook dwa fanpage pod nazwami Świdnickie Centrum Wolontariatu oraz Centrum Wspierania Organizacji Pozarządowych, w ramach których promuje wolontariat w świdnickich organizacjach. Zamieszcza bieżące informacje o organizowanych wydarzeniach, poszukiwaniu wolontariuszy oraz informacje dla wolontariuszy. W ramach działalności Centrum w 2021 r.:

- prowadzono na bieżąco działania rekrutacyjne – wywiady z kandydatami na wolontariuszy, określenie ich preferencji, zainteresowań i dyspozycyjności,
- prowadzono bazę wolontariatu, zawierającą zestawienie wolontariuszy, osób zainteresowanych wolontariatem oraz organizacji i osób potrzebujących pomocy wolontariuszy,
- dla wolontariuszy organizowano wstępne szkolenia wprowadzające w tematykę działań wolontariackich oraz zapewniono wsparcie w bieżącej działalności i sporządzaniu dokumentacji,
- wyróżniono dyplomami i upominkami wolontariuszy, w ramach obchodów Międzynarodowego Dnia Wolontariusza, 50 osób,
- w ramach wolontariatu na rzecz seniorów i współpracy przy akcji „Wolontariat Kryzysowy”, kontaktowano osoby zainteresowane wolontariatem z seniorami potrzebującymi pomocy, przygotowywano niezbędną dokumentację i formalności, ok. 20 osób,
- zrealizowano wyjazdowe zajęcia edukacyjne dla liderów wolontariuszy Młodzieżowej Rady Miasta, 12 osób.

źródło: Wydział Organizacji Pozarządowych Urzędu Miejskiego

3.1.2. Rozwój inicjatyw organizacji pozarządowych na rzecz społeczności lokalnej

Świdniccy seniorzy w ramach aktywności w placówkach dla osób starszych propagowali ideę wolontariatu seniorów i podejmowali działania na rzecz innych osób:

➤ podopieczni Dziennego Domu „Senior-WIGOR”, w ramach projektu „Senior wolontariusz” uczestniczyli w działaniach charytatywnych na rzecz społeczności lokalnej:

- projekt „Halo Senior” Świdnicki Telefon Zaufania dla Seniorów, który służy wszystkim seniorom, którzy potrzebują porozmawiać, podzielić się swoimi troskami, „wygadać się” drugiej osobie. Dzwoniący mogą liczyć na wysłuchanie, zrozumienie, rozmowę w przyjaznej i bezpiecznej atmosferze. Projekt ma na celu przeciwdziałanie osamotnieniu, zachęcanie i ułatwianie osobom starszym udziału w życiu społecznym, realizację aktywności rekreacyjnej lub kulturalnej,
- inicjowanie przez seniorów imprez o charakterze rekreacyjnym, tanecznym, edukacyjnym,
- odwiedziny chorych podopiecznych Dziennego Domu „Senior-WIGOR”, wizyty w Hospicjum, Domach Pomocy Społecznej,
- wsparcie Świdnickiego Schroniska dla Zwierząt;

źródło: Dzienny Dom „Senior-WIGOR”

➤ pensjonariusze Klubu Seniora zaangażowani byli w:

- wykonanie pluszowych zabawek, podczas warsztatów manualnych, które później przekazano dzieciom będącym pod opieką oddziału pediatrycznego Szpitala Latawiec w Świdnicy,
- zagospodarowanie terenu wokół Klubu, poprzez zasadzenie i dbanie o rośliny, drobne naprawy,
- udział w zbiórkach i akcjach charytatywnych,
- wykonanie prac manualnych przekazanych na aukcję w ramach 30 finału Wielkiej Orkiestry Świątecznej Pomocy;

źródło: Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej

- uczestnicy Świdnickiego Uniwersytetu Trzeciego Wiek realizowali:
- pomoc w czasie wakacji w zabawach i opiece nad dziećmi realizowanej w ramach projektu Fundacji „Ładne Historie”,
 - wsparcie organizacji wydarzeń kulturalnych w mieście,
 - pracę w Schronisku dla Bezdomnych Zwierząt,
 - naukę języka czeskiego przez wolontariuszkę seniorkę,
 - pomoc w nauce seniorów obsługi nowoczesnych urządzeń,
 - prowadzenie „Studium Biblijnego” dla seniorów.
- źródło: Świdnicki Uniwersytet Trzeciego Wiek

Świdnickie placówki oświatowe zachęcały swoich podopiecznych, uczniów i ich rodziny do aktywizacji w ramach projektów kierowanych do społeczności szkolnej oraz w ramach szkolnego wolontariatu, poprzez:

- akcje na rzecz osób potrzebujących, m.in.: Nie marnujmy chwili, pozyskiwanie funduszy na Centrum Psychiatrii Dziecięcej we współpracy z Fundacją św. Jadwigi w Morawie, Wielka Orkiestra Świątecznej Pomocy, Góra Grosza, zbiórka pluszaków i słodyczy do paczek mikołajowych dla dzieci, zbieranie nakrętek, Szlachetna Paczka, zbiórki pieniężne,
- wysyłanie listów i kartek do ciężko chorych dzieci, w ramach ogólnopolskiej akcji Marzycielska Poczta,
- akcje i projekty ekologiczne, m.in.: Kubusiowi przyjaciele natury, Eko Misja,
- przygotowanie kartek świąteczno-noworocznych dla pacjentów i podopiecznych szpitala, hospicjum i Środowiskowego Domu Samopomocy,
- zbiórkę zniczy i porządkowanie grobów przez uczniów, rodziców i nauczycieli,
- akcje i projekty na rzecz zwierząt, m.in.: Psia Lekcja, współpraca ze schroniskiem dla zwierząt, wirtualna adopcja podopiecznych Schroniska, zbiórki karmy, akcesoriów, środków czystości, zabawek, pieniężne,
- realizowanie lokalnych projektów, w tym międzypokoleniowych, mających na celu budowanie więzi społecznych, m.in.: Dzień Babci i Dziadka, Dzień Życzliwości, Rodzinne Potyczki Historyczne, Dzień Mamy i Taty, Dzień Rodziny,
- współpracę z innymi placówkami, m.in.: Domem Opieki Marconi, Ośrodkiem Szkolno-Wychowawczym w Wierzbicach, Fundacją „Mam pomysł”, Dziennym Domem „Senior-WIGOR”.

źródło: miejskie szkoły podstawowe

3.1.3. Działania na rzecz ograniczenia depopulacji miasta

Gmina Miasto Świdnica prowadzi własny program gospodarczy współpracy samorządu z przedsiębiorcami w zakresie wspierania przedsiębiorczości i samozatrudnienia „Zostańcie z nami – Miasto i Powiat Świdnica”. W V edycji programu łącznie udział wzięło 294 uczniów. Ma on na celu zachęcenie młodych osób (w wieku od 14 do 30 lat) do związania swojej przyszłości z dynamicznie rozwijającym się miastem, jak również pokazać młodzieży różne ścieżki kariery i zapewnić wsparcie na kolejnych etapach rozwoju, poprzez:

- dostarczanie wiedzy i praktycznych umiejętności, które ułatwią młodym ludziom realizację planów edukacyjnych i zawodowych oraz funkcjonowanie w warunkach gospodarki rynkowej,
- zapewnianie lokalnym przedsiębiorcom i potencjalnym inwestorom kadry wykształconej zgodnie z ich potrzebami i oczekiwaniami.

Program obejmuje m.in.:

- warsztaty z doradztwa zawodowego,
- wizyty w lokalnych firmach,

- testy wiedzy sprawdzające znajomość lokalnego rynku pracy,
- prezentację przed komisją konkursową własnego pomysłu na biznes w Świdnicy,
- konkurs „Nauczyciel Zalogowany”, kierowany do nauczycieli koordynujących projekt w każdej ze szkół – 10 nauczycieli z 10 szkół podstawowych,
- współpracę szkół ponadpodstawowych z lokalnymi przedsiębiorcami w ramach klas patronackich – 87 uczestników w 5 klasach,
- naukę programowania uczniów szkół podstawowych w ramach projektu Liga Niezwykłych Umysłów – 45 uczestników z 4 świdnickich szkół podstawowych.

Program „Zostańcie z nami – Miasto i Powiat Świdnica” wspierany jest przez współorganizatorów oraz partnerów: Stowarzyszenie Przedsiębiorców i Kupców Świdnickich, Forum Obywatelskiego Rozwoju, Powiatowy Urząd Pracy, Powiat Świdnica oraz świdnickich przedsiębiorców. Szczegóły dostępne są na stronie internetowej www.zalogowani.swidnica.pl oraz na profilu społecznościowym facebook.com/zalogowani.

źródło: Wydział Funduszy Zewnętrznych i Rozwoju Gospodarczego Urzędu Miejskiego

Gmina Miasto Świdnica w celu wspierania rodzin wielodzietnych, wzmocnienia ich funkcji oraz promowania pozytywnego wizerunku rodziny wielodzietnej, wprowadziła zniżkowe i promocyjne opłaty dla rodzin wielodzietnych za korzystanie z dóbr kultury, sportu i rozrywki, usługi publiczne oraz preferencyjne oferty przedsiębiorców prowadzących działalność gospodarczą, którzy wyrazili chęć przystąpienia do programu polityki prorodzinnej pod nazwą „Świdnicka Karta Dużej Rodziny”. W programie mogą uczestniczyć świdnickie rodziny wielodzietne, w których wychowuje się troje lub więcej dzieci do 18 roku życia, lub w przypadku dzieci uczących się do 25 roku życia:

- w 2021 r. wydano łącznie 496 kart, 97 rodzinom, w tym 179 dla rodziców/opiekunów i 317 dla dzieci,
- od początku realizacji programu, od dnia 15 stycznia 2014 r. przystąpiły do niego 542 świdnickie rodziny, w tym 20 rodzin wielodzietnych po raz pierwszy dołączyło do programu w 2021 r.
- na dzień 31 grudnia 2021 r. liczba partnerów programu wyniosła 85 – w 2021 r. do programu przystąpił 1 nowy partner i 2 przedsiębiorców zamknęło działalność.

Na podstawie ustawy z dnia 5 grudnia 2014 r. o Karcie Dużej Rodziny, świdnickie rodziny wielodzietne korzystają z programu ogólnopolskiego:

- karty wydano łącznie 515 świdnickim rodzinom, dla 2.561 osób w tych rodzinach, w tym 940 rodziców/opiekunów i 1.621 dzieci,
- w 2021 r. do programu dołączyło 40 rodzin, łączna liczba osób w tych rodzinach wynosi 193, w tym 70 rodziców/opiekunów oraz 123 dzieci,
- program realizowany jest w 30.518 punktach firm i instytucji z całej Polski.

Od 1 stycznia 2019 r. weszły w życie zmiany do ustawy o Karcie Dużej Rodziny, zgodnie z którymi karta przysługuje również rodzicom, którzy wychowywali troje lub więcej dzieci. Oznacza to, że rodzice przynajmniej trójki nawet dorosłych już dzieci mogą ubiegać się o wydanie karty. Karty wydawane są dla każdego rodzica, mają bezterminowy okres ważności i uprawniają do zniżek analogicznie, jak w przypadku rodziców z małoletnimi dziećmi. Od momentu wprowadzenia kart dla rodziców wydano łącznie 426 kart, w tym w 2021 r. wpłynęły 24 wnioski i przyznano 38 kart.

źródło: Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej

3.1.4. Rozwój oferty kulturalnej i sportowej

W celu wspierania inicjatyw społeczno-kulturalnych i sportowych służących aktywizacji mieszkańców, Urząd Miejski zorganizował lub współorganizował przedsięwzięcia kulturalne i rekreacyjne zapewniające rodzinom możliwość wspólnego spędzania czasu wolnego:

➤ 49. Rajd Świdnicki-KRAUSE

Rajd stanowi jedną z eliminacji Rajdowych Samochodowych Mistrzostw Polski, która odbywa się na drogach powiatów świdnickiego i wałbrzyskiego. Odcinek Specjalny odbywa się na wydzielonych ulicach miasta Świdnicy. Na terenie Świdnickiego Ośrodka Sportu i Rekreacji umieszczono bazę rajdu oraz park maszynowy, 77 załóg, ok. 1.500 kibiców;

➤ Muzeum uczy i bawi

Projekt „Festiwal wrażeń” przeznaczony dla rodzin z dziećmi, w ramach którego uczestnicy mogli przenieść się w przeszłość i wyruszyć w podróż dawnym szlakiem handlowym. Dowiedzieli się, jak i gdzie podróżowano, czym handlowano, do czego służyła stopa i dlaczego łokieć łokciowi był nierówny. Spotkania kupieckie odbywały się w Muzeum, z udziałem waznika, aptekarza, piernikarza i garniarza, którzy zapoznali uczestników z tajnikami swojego zawodu, 360 uczestników;

➤ Świdnica na rowery

Rajd rowerowy 10-kilometrową trasą w eskorcie policji, zorganizowanym w ramach Europejskiego Tygodnia Zrównoważonego Transportu, zakończony piknikiem dla rodzin na terenie Świdnickiego Ośrodka Sportu i Rekreacji, 200 uczestników;

➤ RST Półmaraton Świdnicki

Impreza cykliczna, obejmująca bieg na dystansie 21,0975 km – połowie długości biegu maratońskiego, ulicami miasta Świdnicy oraz drogami Gminy Świdnica. Dodatkową atrakcją był bieg na 5 km – Dzika Piątka oraz biegi dla dzieci, 1.400 startujących uczestników;

➤ Jarmark Bożonarodzeniowy – Świdnicka Kolęda

W ramach Świdnickiej Kolędy zorganizowane zostały konkursy, wystawy, występy artystyczne dla dzieci, młodzieży, dorosłych i rodzin, Jarmark Bożonarodzeniowy, Wigilia wszystkich Świdniczan, inscenizacja żywej szopki i wiele atrakcji dla najmłodszych oraz kolęda na sportowo z pieczeniem kiełbasek, w której uczestniczyć mogli wszyscy chętni, 6.000 uczestników;

➤ Transgraniczna integracja międzypokoleniowa

Projekt mający na celu zwiększenie intensywności współpracy społeczności polskiej i czeskiej, żyjącej na pograniczu, poprzez warsztaty o różnej tematyce np. sportowe, taneczne, turystyczne, gry rozwijające umysł, itp., polsko-czeskie warsztaty integracyjne i wydarzenia integracyjne. Działaniami w ramach projektu objęto seniorów 60+ oraz dzieci i młodzież ze szkół podstawowych z miast partnerów projektu: Nachod, Hronov, Ceska Skalice, 530 uczestników.

źródło: Wydział Promocji Urzędu Miejskiego

Świdnicki Ośrodek Kultury przygotowywał 278 wydarzeń o charakterze integracyjnym i kulturalnym: seanse filmowe, wystawy, festiwale i przeglądy, koncerty, prelekcje, spotkania, wykłady, imprezy turystyczne i rekreacyjne, konkursy, pokazy teatralne, konferencji, warsztaty i imprezy okolicznościowe, w których wzięło udział łącznie 78.868 uczestników oraz 108 różnorodnych form online: filmików edukacyjnych, artykułów, lekcji, słuchowisk, konkursów, teledysków, transmisji koncertów, które obejrzało i przeczytało ok. 114.750 odbiorców:

➤ zajęcia rozwijające zainteresowania i uzdolnienia:

- Dziecięcy Zespół Taneczny „Mała Świdnica”, 60 uczestników,
- Zespół Tańca Narodowego i Estradowego „Krağ”, 40 uczestników,
- Dziecięcy Zespół Taneczny „Mały Jubilat”, 55 uczestników,

- Zespół Pieśni i Tańca „Jubilat”, 40 uczestników,
 - Mażoretki Prima, 75 uczestników,
 - Alchemia teatralna (grupa młodych), 28 uczestników;
 - artystyczne projekty amatorskie, m.in.:
 - warsztaty akwarelowe dla amatorów, 20 uczestników,
 - wystawy prac świdnickich plastyków i fotografów amatorów, 30 uczestników,
 - Turniej Jednego Wiersza – cykl konkursów poetyckich aktywizujący do własnej twórczości literackiej, odbywający się przy okazji Świdnickich Śród Literackich i spotkań autorskich, 12 uczestników,
 - Konkurs Palm Wielkanocnych – mający na celu podtrzymywanie tradycji ludowych, skierowany do dzieci i młodzieży oraz osób dorosłych, 22 uczestników,
 - Czas na teatr – cykl warsztatów maski teatralnej, 30 uczestników,
 - Cztery Żywioty Słowa – Festiwalowy Konkurs Wiersza Obrazkowego aktywizujący uczestników do własnej twórczości literackiej, 89 uczestników,
 - Familijne Warsztaty Plastyczne dla całych rodzin, 20 uczestników.
 - Dziki Chór – zespół chóralski zrzeszający członków niezależnie od wieku, 30 uczestników;
 - Świdnickie Recenzje Muzyczne
Projekt umożliwiający fanom muzyki wpływ na repertuar koncertowy Świdnickiego Ośrodka Kultury, poprzez składanie recenzji, także w formie autorskich recenzji płytowych, 35 uczestników;
 - Giełda Staroci, Numizmatów i Osobliwości
Giełda organizowana w każdą pierwszą niedzielę miesiąca, na którą przyjeżdżają z całego Dolnego Śląska kolekcjonerzy, łowcy okazji i miłośnicy przedmiotów, których w sklepach już kupić nie można, każdorazowo 200 wystawców, 5.000 nabywców;
 - Dni Fotografii
Fotomaraton Świdnicki, jako forma konkursu aktywizująca lokalnych amatorów fotografii, 37 uczestników;
 - Świdnicki Festiwal Filmowy Spektrum
Poszczególne sekcje konkursu filmowego podlegały ocenie jury składającego się z osób z niepełnosprawnością intelektualną, osadzonych w Areszcie Śledczym w Świdnicy oraz Rady Młodzieżowej Świdnicy, 30 członków jury,
 - Dni Gór
„Świdniczanie świdniczanom” – wspomnienia z wypraw prezentowane przez mieszkańców Świdnicy amatorsko parających się turystyką górską, 80 uczestników;
 - Wielka Orkiestra Świątecznej Pomocy
Koordynacja działań na terenie Świdnicy, w które zaangażowano 100 wolontariuszy;
 - Alchemia teatralna
Przedsięwzięcie edukacyjno-teatralne mające integrować przedstawicieli różnych grup wiekowych, od młodzieży po seniorów, w ramach wspólnych warsztatów i pokazów, 193 uczestników.
- źródło: Świdnicki Ośrodek Kultury

Młodzieżowy Dom Kultury jest miejską placówką wychowania pozaszkolnego, w której w sposób twórczy dzieci i młodzież mogą spędzać czas wolny, realizując program dydaktyczno-wychowawczy placówki. W 2021 r. Młodzieżowy Dom Kultury zorganizował lub współorganizował w ramach integracji rodzin imprezy dla dzieci i dorosłych oraz zaproszonych gości:

- stałe zajęcia prowadzone w trybie roku szkolnego, o profilu artystycznym, technicznym i sportowym, 661 uczestników:
- zajęcia plastyczne – malarstwo, grafika, ceramika, formy dekoracyjne, techniki różne, 162 uczestników,

- zajęcia muzyczne – wokalne, nauka gry na instrumentach, zespoły muzyczne z elementami tańca dla najmłodszych, 173 uczestników,
 - zajęcia informatyczne – robotyka, 65 uczestników,
 - zajęcia techniczne – modelarstwo, formy dekoracyjne i użytkowe z elementami rękodzieła, 86 uczestników,
 - zajęcia sportowe – szachy, 106 uczestników,
 - zajęcia animacyjne – teatralne, 69 uczestników;
 - imprezy rozwijające zainteresowania i uzdolnienia dzieci i młodzieży, w tym m.in.:
 - koncerty: Muzyczny upominek z okazji Dnia Kobiet, Przegląd Piosenki i Pieśni Patriotycznej,
 - wycieczki, wyjazdy, rajdy: narty biegowe, rajdy piesze, marsz na orientację, biegi,
 - prezentacje artystyczne: Dzień Talentów, Życzenia Wielkanocne, Katyń pamiętamy,
 - wernisaż wystawy: Turystyczne śnieżne kule, turystyczne drewniaczki Geocasching, Banknoty i monety z moich podróży, Magnesy turystyczne,
 - udział w mistrzostwach i turniejach szachowych,
 - konkursy: recytatorski, krajoznawczy, piosenki, plastyczny, keyboardowy.
- źródło: Młodzieżowy Dom Kultury

Miejska Biblioteka Publiczna realizując zadania statutowe organizuje dodatkowe zajęcia pozalekcyjne dla dzieci i młodzieży, rozwijające ich zainteresowania i uzdolnienia oraz działania integrujące dla całych rodzin, m.in.:

- zajęcia dla grup zorganizowanych ze szkół i przedszkoli:
- lekcje biblioteczne: Nowa biblioteka, Bezpieczne wakacje, Poznajemy gry podwórkowe, Już jesień w sadzie, Jesień w polu, Jesień w bibliotece książeczką, radosna Niepodległa, 75 uczestników,
- Bajki dla robotów – zajęcia edukacyjne dla dzieci w ramach „Roku 2021 rokiem Stanisława Lema”, w celu rozwijania zainteresowań czytelniczych, 1 uczestnik,
- Z Lemem na święta – warsztaty, z udziałem robota Dasha, uczące podstaw programowania i kodowania, łącznie 184 uczestników w 10 grupach,
- Szkoła skrzatów św. Mikołaja – warsztaty w ramach Świdnickiej Kolędy, łącznie 72 uczestników w 5 grupach,
- Biblioteka pachnąca piernikami – zajęcia podczas Świdnickiej Kolędy, 36 uczestników,
- Baśniolandia – stałe zajęcia dla 5-6 letnich dzieci, w formie zabawy z książką, w celu ośmielenia i rozbawienia dzieci oraz wyładowania energii ruchowej, łącznie 175 uczestników w 9 grupach;
- zajęcia otwarte dla dzieci:
- BIBLIOeko – zabawy na Świętojańskim Ekopikniku, 100 uczestników,
- „Góry literatury” – warsztaty Góra bajek-letnia przygoda na łące i Góra bajek-spotkanie z bajkomatem, 50 uczestników,
- Rodzinne warsztaty Św. Mikołaja, w ramach Świdnickiej Kolędy, 25 uczestników,
- Bajeczne Podróże – zajęcia czytelnicze dla najmłodszych: Kubuś Puchatek i bardzo wietrzyn dzień, Magiczne Koło-Strachy, Radosna Niepodległa, Potworek, który zjadł podwieczorek, Szkoła skrzatów św. Mikołaja, Święta z Panem Brumem, 18 uczestników,
- warsztaty animacyjne podczas promocji książki Bolko Mały – spotkanie autorskie, spacer po bibliotece z Księżną Agnieszką i Księciem Bolkiem ze Świdnickiego Bractwa Rycerskiego, warsztaty z epoki „zrób sakiewkę” i „odbierz monetę okolicznościową”, 30 uczestników,
- Abecadło – adaptacyjne zajęcia dla dzieci w wieku 1-2 lata, z czytaniem i zabawą, 17 uczestników w ramach 2 spotkań,
- Zaczytani – zajęcia dla 3-4 latków, w formie zabawy ruchowej, plastycznej i z książką, 35 uczestników w ramach 3 spotkań;
- warsztaty:

- pisarskie z Barbarą Elmanowską – dla osób, które chcą pogłębiać swoje umiejętności warsztatowe oraz poszerzać świadomość twórczą, zakończone wydaniem zbioru najlepszych utworów w formie antologii, 72 uczestników,
 - Odetchnij z książką – zajęcia skierowane do dzieci i młodzieży zagrożonej problemami uzależnień z powodu ryzyka deprecjacji społecznej, w szczególności objęte opieką placówek wychowawczych, 78 uczestników;
 - wystawy, w których uczestniczyło 20-100 osób:
 - Wystawa Muminki – przygotowana przez Wydawnictwo Nasza Księgarnia,
 - Polski teatr w obozach jenieckich – prezentacja dokumentów, fotografii i przedmiotów związanych z działalnością teatralną polskich jeńców w latach II wojny światowej,
 - Świdnickie środowisko literackie. Poeci – wybrane sylwetki świdnickich poetów,
 - Dzień dobry Panie Adamie – pokonkursowa prac dzieci ze świdnickich przedszkoli,
 - Kosmiczne Eko – pokonkursowa prac dzieci w ramach obchodów Roku Lema,
 - To jeszcze nie koniec... Żołnierze września 1939 r. w niewoli Wehrmachtu i NKWD,
 - WIWAT MAJ, 3 MAJ! – plenerowa, przedstawiająca wydarzenia, które zaowocowały powstaniem Konstytucji,
 - Na nieludzkiej ziemi. Jeńcy polscy w ZSRR,
 - Portrety jeńców – portrety żołnierzy Wojska Polskiego i Armii Krajowej Józefa Czapkiego, Józefa Kobyłańskiego, Stanisława Krzyżaniaka, Zofii Książek-Bregułowej, Henryka Łagodzkiego i Zbigniewa Wajszczuka,
 - W krzywym zwierciadle. Jeńcy wojenni w obozach Wehrmachtu – satyryczny rysunek jeńców wojennych,
 - Piosenka Norwida – odbiór poety przez krytykę, wiersze poety i teksty krytyczne, wzbogacone kopiami rysunków i akwareli z archiwum Biblioteki Narodowej,
 - Międzynarodowy Dzień Osób Niepełnosprawnych – prace wykonane przez dzieci z Miejskiego Przedszkola Integracyjnego nr 16 „Słoneczko”,
 - Prawa człowieka nie mają wieku ani płci – książek dotyczących tematu praw człowieka,
 - Wieszcz u fotografa, czyli jak wyglądał Adam Mickiewicz – przygotowana przez Dolnośląską Bibliotekę Publiczną im. Tadeusza Mikulskiego we Wrocławiu,
 - Ocean – inspirowana twórczością Stanisława Lema,
 - Front-autorski, minimalistyczny plakat filmowy – plenerowa wystawa Maksa Andała,
 - Tak powstała niepodległa – poświęcona procesowi odzyskiwania przez Polskę niepodległości oraz dorobkowi II Rzeczypospolitej,
 - Amazonki w obiektywie – powstała w ramach projektu „Rak nie pyta o wiek”, współtworzona przez członkinię Świdnickiego Stowarzyszenia Amazonki Katarzynę Legiejew oraz fotografów Katarzynę i Piotra Ziemanowicz,
 - prezentująca materiały dotyczące Stanisława Lema, zgromadzone przez Stowarzyszenie Cosmosing Art,
 - Historia książki, która przetrwała wieki – Biblia;
 - kluby:
 - Klub Miłośników Dobrej Książki, spotkania z czytelnikami rozwijające kulturę czytelniczą, 68 uczestników,
 - Klub Nitka dla osób zainteresowanych robótkami ręcznymi, 71 uczestników,
 - Dyskusyjny Klub Książki „Melina Literacka”, cykliczne zajęcia czytelnicze dla dorosłych, 22 uczestników,
 - Dyskusyjny Klub Filmowy „Kinoteka”, projekcje filmów i dyskusje o nich, w repertuarze uzgodnionym z odbiorcami, 55 uczestników,
 - Klub Gier Planszowych „Kostka” dla całych rodzin, 31 uczestników;
 - koncerty:
 - Zespołu Strefa Niskich Ciśnień, 80 uczestników,
 - Zespołu „Póki co”, podczas Festiwalu Góry Literatury, 50 uczestników,
-

- Pokolędujemy razem, grup gitarowych i Studia Piosenki Młodzieżowego Domu Kultury, 60 uczestników,
- Stygmat NORWIDA – wieczór literacko-muzyczny poświęcony twórczości Cypriana Kamila Norwida, 12 uczestników,
- 3836 Lem – widowisko multimedialne, we współorganizacji I Liceum Ogólnokształcącego im. Jana Kasprowicza, 80 uczestników;
 - konkursy:
 - czytelniczy „Dzień dobry Panie Adamie”, we współorganizacji Miejskiego Przedszkola Integracyjnego nr 16 „Słoneczko”, 220 uczestników,
 - plastyczny „Sowy, sówki, sóweczki – sowa jako symbol mądrości, książki i biblioteki”, realizowany w okresie ferii zimowych, 10 uczestników,
 - „Jak ją widzę. Moja nowa biblioteka”, 14 uczestników,
 - techniczno-ekologiczny „Kosmiczne eko”, z okazji 100-lecia urodzin Stanisława Lema, 77 uczestników,
 - w ramach projektu edukacyjnego „Poezja i dobroć... i więcej nic – Cyprian Kamil Norwid”, 70 uczestników,
 - literacko-artystyczny „Cerebron” – Lem w poezji, filmie i hip-hopie, 23 uczestników,
 - literacki „Współczesny patriotyzm – jak go widzisz?”, w ramach Święta Niepodległości, 132 uczestników,
 - na Autorską Książkę Literacką – laureatem został Mateusz Andała, autor książki „Surfując po księżycowych morzach”;
 - wernisaże:
 - wystawy Adama Hawałęja poświęconej Tadeuszowi Różewiczowi, podczas Festiwalu Góry Literatury 2021, 40 uczestników,
 - ikon, zorganizowany we współpracy z Urzędem Miejskim w Świdnicy, pod kierunkiem Michała Boguckiego, 35 uczestników,
 - akwareli Miriam Botew, podczas Nocy Bibliotek 2021, 50 uczestników,
 - wystawy zewnętrznej „Z Norwidem... Od ceramicznego pieca do biblioteki”, fotografii prac Andrzeja Mariana Bartczaka wykonanych przez Piotra Tomczyka, 8 uczestników;
 - akcje biblioteczne:
 - „Kreatywna Biało-Czerwona” i kokarda – rozdawania zakładek okolicznościowych dotyczących świąt majowych, 49 uczestników,
 - Międzynarodowy Dzień Ziemi – do każdej wypożyczonej książki dołączano nasiona roślin, 80 uczestników,
 - NORWIDbus – pierwszy przejazd, we współpracy z Miejskim Przedsiębiorstwem Komunikacyjnym, 20 uczestników,
 - Dzień Dziecka w „Sercu” – na ręce dzieci trafiły książeczki, łamigłówki, krzyżówki, kolorowanki, gry planszowe, klocki, puzzle i materiały plastyczne, 40 uczestników,
 - Dzień Kropki – promocja biblioteki, 29 uczestników,
 - Dawcom w darze – promocja czytelnictwa wśród krwiodawców, 389 uczestników,
 - Wakacje w bibliotece – w Filii nr 5, 23 uczestników,
 - EKO poranki z biblioteką – edukacyjne warsztaty proekologiczne dla najmłodszych mieszkańców Świdnicy,
 - Narodowe Czytanie – wspólne czytanie „Moralności Pani Dulskiej, 25 uczestników,
 - Mała Książka-Wielki Człowiek – wyprawki dla najmłodszych z książka i Kartą Małego Czytelnika, 50 uczestników,
 - Cała Świdnica czyta – wspólna zabawa dla najmłodszych, 10 uczestników,
 - Czytelniczy Kalendarz Adwentowy w Filii nr 2, 23 uczestników,
 - Noc Bibliotek „Czytanie wzmacnia” – akcja promująca korzystanie z zasobów bibliotek, 150 uczestników,

- Zielona biblioteka – strefa chilloutu w ramach Nocy Bibliotek, 40 uczestników,
- Flash Mob – RUCHOMY MURAL, z okazji odzyskania przez Polskę niepodległości, 45 uczestników,
- Obchody Dnia Życzliwości – w bibliotece rozwieszono kartki „zrywki” z dobrym słowem dla każdego, 30 uczestników,
- Dzień Pluszowego Misia dla najmłodszych, 21 uczestników,
- Kalendarz Adwentowy XXL – domki z prezentami, zagadkami lub ciekawostkami dla odwiedzających bibliotekę, 24 uczestników,
- gra „Zagraj z nami, niech moc będzie z wami”, 42 uczestników;
 - działania online:
 - spotkanie autorskie z Agnieszką Sztylem-Turovsky, dziennikarką Onetu, finalistką konkursu „Grand Perss”, 17 uczestników,
 - spotkanie autorskie z Iną Iwasiów, 64 uczestników,
 - konkurs fotograficzny – akcja promująca NORWIDbusa, 10 uczestników,
 - prezentacja autorów antologii „Drugie piętro”, będącej efektem warsztatów pisarskich z Barbarą Elmanowską w 2020 r., 2.093 odbiorców,
 - „Kto dziś pamięta, że...” – akcja tworzenia i publikacji infografik z archiwalnymi zdjęciami Świdnicy, 629 odbiorców;
 - spotkania autorskie:
 - Tomasz Ososiński, laureat Nagrody Głównej w XIII Ogólnopolskim konkursie na Autorską Książkę Literacką Świdnica 2020, 80 uczestników,
 - prof. Andrzej Marian Bartczak i Piotr Tomczyk, na temat współpracy i twórczości artystycznej, w nawiązaniu do Cypriana Kamila Norwida, 25 uczestników,
 - Grażyna Bąkiewicz – promocja powieści „Bolko Mały”, 20 uczestników,
 - Wiesław Drabik, autor książek dla dzieci, 20 uczestników,
 - Magdalena Ojrzyńska, niezależna pisarka, 15 uczestników,
 - Magdalena Wolińska-Riedi – lingwistka, tłumaczka, producentka i dziennikarka, 50 uczestników,
 - Wojciech Orliński, autor książki „Lem. Życie nie z tej ziemi”, 16 uczestników,
 - pasmo „Wobec Różewicza”, w trakcie festiwalu Góry Literatury, 110 uczestników,
 - Karol Maliszewski, poeta, prozaik, krytyk literacki, 20 uczestników;
 - inne działania, m.in.:
 - „Poznajemy bibliotekę”, wycieczka dla podopiecznych Ośrodka Rehabilitacyjno-Edukacyjno-Wychowawczego, 7 uczestników,
 - świąteczny kiermasz książek, 100 uczestników,
 - Platforma Legimi, oferująca dostęp do e-booków,
 - Ibuk, oferujący dostęp do podręczników akademickich i książek naukowych,
 - Czytak Plus i NPN, oferujące dostęp do odtwarzaczy cyfrowej książki mówionej dla osób niewidomych i słabo widzących,
 - „Książka do domu”, akcja pro czytelnicza dla osób niepełnosprawnych, seniorów i leżących w domu,
 - biblioteki plenerowe,
 - gra plenerowa „Kierunek Morelowa”,
 - Czas wolny? Spędź go z nami – Spotkanie z rodzicami,
 - Czas wolny? Spędź go z nami – Spotkanie z bibliotekarzami,
 - warsztaty dla osób starszych z obsługi smartfonu i laptopa.

źródło: Miejska Biblioteka Publiczna

Cel operacyjny 3.2. Budowa/modernizacja infrastruktury społecznej

3.2.1. Rozwój budownictwa komunalnego i modernizacja istniejących budynków i mieszkań

Plan modernizacji istniejącego zasobu oraz opis innych działań mających na celu poprawę wykorzystania i racjonalizację gospodarowania mieszkaniowym zasobem Gminy zawiera uchwała nr XXV/271/16 Rady Miejskiej w Świdnicy z dnia 25 listopada 2016 r. w sprawie przyjęcia wieloletniego programu gospodarowania mieszkaniowym zasobem Gminy Miasto Świdnica na lata 2017-2021. W 2021 r.:

- ✓ w ramach środków finansowych Rządowego Funduszu Inwestycji Lokalnych wyremontowano budynki komunalne znajdujące się przy ul. Rynek 38 i Wewnętrzna 3, 5, 7. Prace budowlane obejmowały remont elewacji, klatek schodowych, pokrycia dachowego i wymianę stolarki okiennej;
- ✓ wykonano modernizację budynku przy ul. Przechodniej 4, w tym remont elewacji, klatki schodowej, pokrycia dachowego z zabezpieczeniem folią paroizolacyjną.

źródło: Wydział Inwestycji Miejskich Urzędu Miejskiego

3.2.2. Budowa, modernizacja i doposażenie infrastruktury sportowej, rekreacyjnej i kulturalnej

W Gminie Miasto Świdnica systematycznie realizowane są inwestycje obejmujące modernizację, likwidację barier architektonicznych i doposażenie funkcjonujących obiektów oświatowych, kulturalnych i rekreacyjnych. W 2021 r. zrealizowano przedsięwzięcia:

- ✓ w ramach inwestycji rozwijających i dostosowujących infrastrukturę społeczną do potrzeb osób starszych i niepełnosprawnych przekazano budynek przy ul. Malinowej 2, na potrzeby miejskiej biblioteki publicznej i klubu seniora;

źródło: Wydział Inwestycji Miejskich Urzędu Miejskiego

➤ w przedszkolach miejskich:

- remont szatni dziecięcej w Przedszkolu nr 1,
- naprawę instalacji oświetlenia ewakuacyjnego w Przedszkolach nr 3 i 4,
- remont instalacji fazowej w Przedszkolu nr 15,
- malowanie pomieszczeń w Przedszkolu nr 16;

➤ w szkołach miejskich:

- remont instalacji internetowej i naprawa dachu w Szkole Podstawowej nr 1,
- wybudowanie placu zabaw w Szkole Podstawowej nr 2,
- remont szatni, placu zabaw, boiska i gabinetu stomatologicznego w Szkole Podstawowej nr 4,
- prace malarskie w Szkole Podstawowej nr 6,
- prace dekarские w Szkole Podstawowej nr 105,
- prace ogólnobudowlane w jadalni szkolnej w Szkole Podstawowej nr 315;
- w ramach projektu współfinansowanego ze środków Unii Europejskiej w RPO WD na lata 2014-2020 zakupiono wyposażenie do nauczania technologii informacyjno-komunikacyjnych oraz do nauczania przedmiotów matematyczno-przyrodniczych;

źródło: Wydział Edukacji Urzędu Miejskiego

➤ dokonano zakupów w celu doposażenia obiektów Świdnickiego Ośrodka Sportu i Rekreacji:

- elektroniczna tablica wyników,
- 10 suszarek basenowych,
- 8 stojaków rowerowych,
- siatki do piłki ręcznej, siatkówki oraz słupki do siatkówki,

- bramki i siatki do piłki nożnej,
 - siatki do piłki plażowej;
- źródło: Świdnicki Ośrodek Sportu i Rekreacji

➤ dla zapewnienia wysokiej jakości usług edukacyjnych i kulturalnych doposażono pracownię dziecięcą Miejskiej Biblioteki Publicznej:

- design ze sznurka – tablica manualno-sensoryczna,
- wytwornica do baniek,
- ploter tnący do nacinania i wycinania kształtów w miękkich materiałach,
- ścieżka sensoryczna – tor przeszkód dla dziecka, stymulujący zmysł dotyku,
- mega klocki XXL;

➤ uruchomiono nową siedzibę Miejskiej Biblioteki Publicznej przy ul. Morelowej 2a, która spełnia wymagania dla osób z niepełnosprawnościami, dysponuje ponad 90-metrową przestrzenią obejmującą wypożyczalnię, czytelnię, strefę dla dzieci i taras oraz stanowiska komputerowe i dostępną usługę Legimi;

źródło: Miejska Biblioteka Publiczna

➤ w Młodzieżowym Domu Kultury wykonano remonty i modernizacje:

- wymiana część stolarki okiennej i drzwiowej,
- wygłuszenie sceny specjalistycznymi płytami profilowanymi w sali muzycznej,
- siedziska w amfiteatryku zewnętrznym,
- instalacja elektryczna i oświetlenie sali muzycznej;

➤ w celu doposażenia pracowni Młodzieżowego Domu Kultury dokonano zakupów:

- ekrany akustyczne do sali wokalne,
- elementy wystawiennicze plenerowe,
- reflektory sceniczne „PAR”, pawernikser, statyw mikrofonowy, zestaw instrumentów perkusyjnych, mikrofony estradowe, zestaw strun do sali muzycznej,
- materiały scenograficzne do sali teatralnej,
- pralka, masa ceramiczna, aparat fotograficzny do sali plastycznej,
- projektory multimedialne do sali teatralnej i muzycznej,
- drukarki, zestaw busoli do sali turystycznej,
- podgrzewacz wosku, regały do sali rękodzielniczej,
- tablety do sali szachowej,
- zestaw farb do modelarni,
- lutownice do sali robotyki,
- akumulatory do sprzętu nagłaśniającego;

źródło: Młodzieżowy Dom Kultury

➤ zakończono prace w ramach „Zagospodarowania zieleni w Parku Młodzieżowym w Świdnicy” w projekcie „Rewaloryzacja terenów zieleni w Świdnicy”:

- wykonano remont nawierzchni ciągów komunikacyjnych,
- przebudowano oświetlenie wraz z zasilaniem,
- wybudowano monitoring,
- wybudowano toaletę,
- zakupiono i zamontowano urządzenia małej architektury: 50 szt. ławek, 50 szt. koszy na śmieci, 3 szt. stojaków rowerowych, poidełko i 8 szt. tzw. psich pakietów,
- zrewitalizowano zielen parkową: nasadzono drzewa, krzewy, byliny, rośliny runa parkowego, usunięto drzewa zagrażające bezpieczeństwu.

źródło: Wydział Dróg i Infrastruktury Miejskiej Urzędu Miejskiego

Cel operacyjny 3.3. Poprawa bezpieczeństwa

3.3.1. Rozwój infrastruktury technicznej bezpieczeństwa publicznego, w tym systemów monitoringu

Przestrzeń publiczna w Świdnicy monitorowana jest całodobowo za pomocą systemu monitoringu wizyjnego oraz przez funkcjonariuszy Straży Miejskiej, którzy w systemie trzyzmianowym pełnią służbę w rejonie miasta w patrolach zmotoryzowanych i pieszych.

Monitoring wizyjny realizowany jest w oparciu o 125 kamer stałych i obrotowych. Liczba kamer została zwiększona w 2021 r. o 37 kamer. System obsługiwany jest przez pracowników i funkcjonariuszy Straży Miejskiej, w trybie całodobowym.

źródło: Straż Miejska

3.3.2. Współpraca służb mundurowych i społeczności lokalnej na rzecz poprawy bezpieczeństwa

W 2021 r. do Straży Miejskiej w Świdnicy wpłynęło 7.765 zgłoszeń od mieszkańców dotyczących naruszeń bezpieczeństwa i porządku publicznego. Przeprowadzono 4.502 czynności kontrolne w tym zakresie. W ich wyniku:

- ukarano mandatem karnym 619 osób,
- sporządzono 240 wniosków do sądu o ukaranie,
- pouczone 1.717 osób w związku z popełnieniem wykroczenia,
- 96 osób ujęto i doprowadzono do Policijnej Izby Zatrzymań.

źródło: Straż Miejska

Osobom pokrzywdzonym, zgłaszającym się do Prokuratury Rejonowej w Świdnicy udzielana jest przez prokuratora dyżurnego informacja o możliwości uzyskania pomocy ze strony działających na terenie powiatu organizacji. Udzielane jest pouczenie o przysługujących uprawnieniach i możliwości ustanowienia pełnomocnika z urzędu przez Sąd. Na tablicy informacyjnej znajdują się ogłoszenia o dostępnych formach pomocy. Każdego roku prokuratorzy przyjmują również pokrzywdzonych w ramach akcji „Tygodnia Pomocy Ofiarom Przystępstw”.

3.3.3. Aktywizacja lokalnej społeczności w zakresie działań na rzecz wzmocnienia bezpieczeństwa i porządku publicznego

Na stronie internetowej Straży Miejskiej na bieżąco zamieszczane są publikacje dotyczące działań Straży Miejskiej w obszarze informowania i edukowania społeczeństwa w zakresie bezpieczeństwa, ładu i porządku publicznego. W 2021 r. Straż Miejska w ramach współpracy ze społecznością lokalną w zakresie bezpieczeństwa publicznego zrealizowano spotkania:

- z uczniami klas 1-3 i przedszkolakami w zakresie bezpiecznego funkcjonowania w środowisku miejskim,
- w Dziennym Domu „Senior-WIGOR” i w siedzibie Ligi Kobiet Polskich w zakresie bezpieczeństwa osób starszych,
- podczas Pikniku w Parku Centralnym – akcja promująca bezpieczeństwo w formie pogadarek i ulotek informacyjnych.

źródło: Straż Miejska

Funkcjonariusze Komendy Powiatowej Policji w ramach działania w obszarze profilaktyka zagrożeń społecznych realizowali programy: Bezpieczeństwo Seniorów oraz Bezpieczeństwo Dzieci i Młodzieży, w tym:

- Wzorowy Senior – Program Wojewódzki realizowany w formie spotkań profilaktycznych i szkoleń z zakresu bezpieczeństwa osób w wieku senioralnym, 1.504 seniorów,
- Bądź Bezpieczny – własna inicjatywa w ramach Wojewódzkiego Programu Wzorowy Senior, obejmująca cykl spotkań o tematyce bezpieczeństwa osób w wieku senioralnym, dzieci i młodzieży oraz szkolenia praktyczne z udzielania I pomocy i samoobrony,
- Senior online – Wojewódzka koncepcja, szkolenia dla osób w wieku senioralnym za pomocą platformy youtube. W każdy roboczy poniedziałek miesiąca, za pośrednictwem kanału KPP Świdnica youtube, na żywo omawiano problemy z zakresu bezpieczeństwa seniorów, w tym oszustwa kradzieże,
- pogadanki o charakterze profilaktyczno-informacyjnym dla uczniów placówek edukacyjnych ze Świdnicy w następujących obszarach: uzależnienia (narkotyki, nowe narkotyki, alkohol), cyberzagrożenia, handel ludźmi, mowa nienawiści, w tym hejt, przestępstwa z nienawiści, bezpieczeństwo seniorów, łącznie 79 działań profilaktyczno-informacyjnych,
- spotkania funkcjonariuszy Dzielnicowych z mieszkańcami.

źródło: Komenda Powiatowa Policji

Mieszkańcy Świdnicy zachęceni byli do utrzymania porządku i dbania o najbliższe otoczenie przez działania informacyjne i edukacyjne podejmowane przez Urząd Miejski. Ich celem było zwiększenie świadomości ekologicznej mieszkańców w zakresie utrzymania porządku i czystości oraz prawidłowego gospodarowania odpadami komunalnymi, w formie:

- prowadzenia i bieżącej aktualizacji strony internetowej: www.czystaswidnica.pl, gdzie można znaleźć wszystkie informacje dotyczące funkcjonowania systemu gospodarowania odpadami komunalnymi w Gminie Miasto Świdnica oraz porady dotyczące segregowania, postępowania z odpadami niebezpiecznymi i problemowymi,
- kontynuowania współpracy z firmą odbierającą odpady elektryczne i elektroniczne – AG EKO Aneta Gonera, w ramach której organizowane były raz na kwartał zbiórki elektrośmieci na terenie parkingu Urzędu Miejskiego,
- dwóch akcji „Wymień foliówkę na Eko-reklamówkę”, w ramach której mieszkańcy Świdnicy mogli wymienić torby foliowe na torby materiałowe wielokrotnego użytku,
- działań informacyjno-edukacyjnych podczas imprez organizowanych przez Gminę Miasto Świdnica, w formie rozpowszechniania broszury informacyjnej dotyczącej selektywnego zbierania odpadów oraz zagospodarowania odpadów problemowych: Piłkarskie EURO 2021, Świętojański EKOPIKNIK, rajd rowerowy na terenie Świdnickiego Ośrodka Sportu i Rekreacji,
- spotkania z prezesami rodzinnych ogródków działkowych w sprawie omówienia zasad selektywnej zbiórki odpadów oraz utrzymania czystości i porządku w ogródkach,
- wycieczki dla najmłodszych mieszkańców, w ramach eko poranków organizowanych przez Miejską Bibliotekę Publiczną w Świdnicy, do Przedsiębiorstwa Utylizacji Odpadów – ścieżka edukacyjna z mieszkaniem Państwa Błyszczaków,
- Domino Streetball Cup, w ramach którego Wydział Gospodarki Odpadami zapewnił gry i zabawy dla najmłodszych: wielkoformatowa gra planszowa z zadaniami dotyczącymi prawidłowej segregacji odpadów, układanie z dużych kolorowych klocków pojemników na odpady segregowane, zabawy z wielką chustą edukacyjną w kolorach segregacji odpadów,
- w ramach współpracy z Miejskim Ośrodkiem Pomocy Społecznej, przy realizacji projektu socjalnego dla mieszkańców jednej ze świdnickich kamienic, pracownicy Wydziału Gospodarki Odpadami przeprowadzili edukację ekologiczną dotyczącą prawidłowej segregacji odpadów.

źródło: Wydział Gospodarki Odpadami Urzędu Miejskiego

3.3.4. Poprawa bezpieczeństwa na drogach

Komenda Powiatowa Policji w Świdnicy, w celu zwiększenia bezpieczeństwa na drogach, realizowała w 2021 r.:

- Trzeźwy Poranek – działania wojewódzkie polegające na kontroli stanu trzeźwości kierujących, 19 działań,
- Trzeźwość – działania wojewódzkie polegające na kontroli stanu trzeźwości kierujących, 2 działania,
- Bezpieczna K-5, K35 i Łącznik P3396D – polegające na eliminowaniu negatywnych zachowań na drodze, 24 działania,
- Bezpieczny Pieszy – ujawnienie wykroczeń popełnianych przez pieszych uczestników ruchu oraz wobec nich, 12 działań,
- Bezpieczny Rowerzysta – ujawnienie wykroczeń popełnianych przez kierujących rowerami oraz wobec nich, 12 działań,
- Jednoślad – ujawnienie wykroczeń popełnianych przez kierujących jednośladaami oraz wobec nich, 4 działania,
- Motocyklista – działania wojewódzkie, mające na celu ujawnienie wykroczeń popełnianych przez kierujących motocyklami oraz wobec nich, 2 działania,
- Sprawny Pojazd – eliminowanie z ruchu pojazdów niesprawnych technicznie, 8 działań,
- Prędkość – działanie krajowe mające na celu ujawnienie przekroczeń prędkości, 13 działań,
- Kaskadowy Pomiar Prędkości – działanie krajowe mające na celu ujawnienie przekroczeń prędkości, 4 działania,
- Niechronieni Uczestnicy Ruchu Drogowego – działanie krajowe mające na celu ujawnienie wykroczeń popełnianych przez pieszych uczestników ruchu oraz wobec nich, 6 działań,
- Truck&Bus – działanie krajowe mające na celu kontrolę transportu drogowego, 2 działania,
- działania długofalowe: Bezpieczne Wakacje, Bezpieczne Ferie.

W trosce o bezpieczeństwo w ruchu drogowym, KPP w Świdnicy stale współpracuje z lokalnymi mediami (radio, prasa, portale internetowe) oraz prowadzi własną stronę internetową. Prowadzi własne działania i pogadanki w różnych grupach wiekowych. Przed każdymi działaniami wzmożonymi WRD, w mediach zamieszczana jest odpowiednia informacja, a po zakończeniu działań informacja o wynikach działań. Ponadto, kiedy dochodzi do poważnych zdarzeń drogowych, zamieszczane są informacje o przebiegu tych zdarzeń oraz ich przyczynach.

źródło: Komenda Powiatowa Policji

Urząd Miejski w Świdnicy, mając na uwadze poprawę bezpieczeństwa na drogach zrealizował w 2021 r. inwestycje:

- rozbudowa z przebudową ul. Pogodnej
Ze środków Funduszu Dróg Samorządowych przebudowano końcową część ul. Pogodnej, o długości 220 m oraz wykonano parking na 98 samochodów osobowych, drogę rowerową, przebudowano kanalizację deszczową, chodniki i oświetlenie uliczne;
- rozbudowa z przebudową ul. Kraszowickiej
Ze środków Funduszu Dróg Samorządowych zakończono I etap drogi, w tym przebudowano jezdnię, chodniki, kanalizację deszczową, wybudowano drogę rowerową i nowe oświetlenie uliczne. Przebudowano przejazd kolejowy, w tym: nawierzchnię torową, wymieniono podkłady, podsypki, warstwę ochronną z niesortu, szyny, zabudowano rury osłonowe ze studzienkami, wykonano odwodnienia, zabudowano płyty przejazdowe;
- przebudowa ul. Jarzębinowej i Wrzosowej

Wymieniono konstrukcje jezdni, przebudowano chodniki, oświetlenie uliczne i kanalizację deszczową. Zaprojektowano nowe miejsca do parkowania oraz zielen przyuliczną;

➤ remont nawierzchni jezdni w ciągu drogi wojewódzkiej – ul. Wrocławska od ul. 1 Maja do ul. Łącznej

Prace związane były z koniecznością wymiany sieci wodociągowej przez Świdnickie Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji. Po zakończeniu prac wodociągowych odtworzono nawierzchnię drogi i wymieniono warstwę ścieralną;

➤ przebudowa ul. Ignacego Prądyńskiego, z uwagi na zły stan nawierzchni jezdni

Wymieniono warstwę ścieralną jezdni oraz rozbudowano kanalizację deszczową.

➤ budowa parkingu przy ul. Juliusza Słowackiego

W ramach I etapu budowy parkingu wykonano drogę dojazdową do parkingu, oświetlenie drogi, kanalizację deszczową oraz koryto pod płytę parkingową wraz z profilowaniem i zagęszczeniem, ułożono stabilizację cementową i kruszywo;

➤ budowa parkingu przy ul. Ignacego Paderewskiego

Zrealizowano I etap budowy – ok. 30 miejsc do parkowania, kanalizacja i oświetlenie;

➤ przebudowa chodników w złym stanie technicznym

- ul. Ludwika Waryńskiego od ul. Stefana Wyszyńskiego do budynku nr 35,

- ul. Jana Dąbrowskiego od ul. Stefana Wyszyńskiego do budynku nr 27,

- ul. Jodłowa od ul. Francuskiej w kierunku ul. Mikołaja Kopernika,

- ul. Juliusza Słowackiego, od nr 2 do 13,

- ul. Henryka Brodatego, od nr 17 do 27 i przy skrzyżowaniu z ul. Jadwigi Śląskiej,

- ul. Władysława Łokietka, od nr 2 do 4,

- ul. Juliana Niemcewicza, przy budynku nr 2,

- na terenie Przedszkola Miejskiego nr 14,

- ul. Stefana Wyszyńskiego.

źródło: Wydział Dróg i Infrastruktury Miejskiej Urzędu Miejskiego

Zgodnie z założeniami Strategii, ramy finansowe określają wydatki ponoszone na realizację zadań z zakresu ochrony zdrowia (dział 851), pomocy społecznej (dział 852) oraz polityki społecznej (dział 853). W powyższym zakresie Gmina Miasto Świdnica poniosła wydatki w łącznej wysokości 18.656.295 zł, zgodnie ze sprawozdaniem Rb-28S z wykonania planu wydatków budżetowych, sporządzonym na dzień 31 grudnia 2021 r.

Jednym z elementów monitoringu Strategii jest weryfikacja wartości wskaźników zdefiniowanych dla poszczególnych celów Strategii. Wartość bazowa wskaźników została określona na koniec I półrocza 2018 r.

Kluczowe wskaźniki monitoringu na 2021 r.

cel strategiczny	nazwa wskaźnika	wartość bazowa	oczekiwany kierunek zmian	wartość wskaźnika na dzień 31.12.2019 r.	wartość wskaźnika na dzień 31.12.2020 r.	wartość wskaźnika na dzień 31.12.2021 r.
1. Wsparcie dla rodzin oraz wzmocnienie systemu edukacji	Dzieci w żłobkach i klubach dziecięcych na 1000 dzieci w wieku do lat 3	206	↑	214	248	256
	Liczba lokali socjalnych	566	↑	525	495	469
2. Aktywna polityka senioralna i włączenie społeczne grup defaworyzowanych	Liczba bezrobotnych ogółem	1063	↓	949	1.248	933
	Liczba rodzin objętych pomocą społeczną we wszystkich formach	1497	↓	1330	1282	1196
3. Podniesienie poziomu i jakości życia mieszkańców	Roczna liczba przestępstw	1697	↓	1281	1355	1436
	Fundacje, stowarzyszenia i organizacje społeczne na 10 tys. mieszkańców	41	↑	39	40	41

PREZYDENT MIASTA

Beata Moskal-Słaniewska

DYREKTOR
Miejskiego Ośrodka Pomocy
Społecznej w Świdnicy

Violetta Kalin